

Schoolplan 2023-2027

Sebaschool
OCHTEN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Schoolbeschrijving	4
3 Identiteit van de organisatie	6
4 Strategisch beleid	15
5 Sterkte-zwakteanalyse	16
6 Onze parels	18
7 Onderwijskundig beleid	18
8 Personeelsbeleid	29
9 Organisatiebeleid	31
10 Financieel beleid	34
11 Kwaliteitsbeleid	35
12 Onze grote verbeterdoelen	40
13 Bijlage 1: Overzicht ontwikkelthema's	41

1 Inleiding

1.1 Doel en functie

De indeling van ons schoolplan 2023-2027 is afgestemd op het Strategisch beleidsplan van de Vereniging tot het verstrekken van Christelijk onderwijs op gereformeerde grondslag te Neder-Betuwe (VCOG) en de thema's die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Naast schoolontwikkeling focussen we op de ontwikkeling van onze medewerkers en onze resultaten. In dit schoolplan beschrijven we daarom (ook) welke middelen we inzetten om de medewerkers te ontwikkelen en hoe we vormgeven aan opbrengstgericht werken. Op basis van onze groslijst met actiepunten stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken, of de gestelde actiepunten in voldoende mate gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

Doel

Het schoolplan functioneert als een centraal document binnen de schoolontwikkeling.

Het schoolplan ondersteunt het plannen en vormgeven van toekomstig beleid.

Het schoolplan geeft inzicht in de ambities en concrete plannen voor de komende jaren.

Functie

Het schoolplan beschrijft de missie en de visie en uitgangspunten voor goed onderwijs.

Vanuit het schoolplan wordt verwezen naar onderliggende documenten waarin bepaalde zaken nader omschreven en uitgewerkt zijn.

Het schoolplan helpt de school bij het op koers houden van de schoolontwikkeling en bij de realisatie van het beleid tijdens de schoolplanperiode.

Door middel van de het schoolplan wordt verantwoording afgelegd (intern en extern) over de deugdelijkheid en kwaliteit van het onderwijs.

Het schoolplan is statisch voor wat betreft de beschrijving van de missie, de visie en uitgangspunten. Door het aan dit schoolplan gekoppelde meerjarenbeleid (en de daaruit voortvloeiende jaarplannen) is het tegelijkertijd ook een dynamisch document. Door het uitvoeren van de jaarplannen wordt voortdurend aan verbetering en ontwikkeling gewerkt.

Relatie met andere documenten

Het schoolplan heeft een directe relatie met (en ligt in het verlengde van) één of meerdere beleidsdocumenten die binnen onze schoolorganisatie kaderstellend en richtinggevend zijn. Het betreft de volgende document(en): Het Strategisch beleidsplan, de bestuurlijk beleidsdocumenten en het managementstatuut.

Totstandkoming

We zijn gestart met het verzamelen van de relevante informatie. Daarvoor zijn onder andere de volgende activiteiten ondernomen: het uitzetten van vragenlijsten onder personeel en ouders, het evalueren van het meerjarenbeleid uit het schoolplan 2023-2025, het evalueren van het meest recente schoolondersteuningsprofiel, het analyseren van de eindopbrengsten en de tussentijdse opbrengsten en het verzamelen van overige relevante kengetallen en informatie. Deze informatie is geduid en er zijn uitspraken gedaan over de gewenste ontwikkelrichting. De bestuurders en de toezichthouders hebben het Strategisch beleidsplan opgesteld, waarin de koers van de scholen is aangegeven. De directie heeft kaders en richtinggevende uitspraken gepresenteerd tijdens een visiebijeenkomst met het team. Tijdens een teambijeenkomst is ook nagedacht over het streven van het samenwerkingsverband naar meer inclusief onderwijs en de ontwikkelrichtingen (meer maatwerk, meer expertise en meer samenwerking) die daarbij van belang zijn. Tijdens deze teambijeenkomst is van gedachten gewisseld over de visie, de gepresenteerde richting en kaders en is nagedacht over het 'hoe'. Dit heeft, waar nodig, geleid tot bijstelling en er zijn concrete ambities en streefbeelden geformuleerd. De ambities en streefbeelden zijn vervolgens uitgewerkt in meerjarenbeleid. Het meerjarenbeleid wordt omgezet in jaarplannen. Het door de directie opgestelde schoolplan is voorgelegd aan de adviesraad ter advisering. Vervolgens is het na vaststelling door de bestuurders goedgekeurd door de toezichthouders.

Procedures

Dit schoolplan is door de directie, passend binnen de kaders van het bestuursbeleid, in overleg met het personeel opgesteld en na positief advies door de adviesraad, door de bestuurder(s) vastgesteld en door de toezichthouders

goedgekeurd. In geval van klachten of geschillen is de klachtenregeling van toepassing.

2 Schoolbeschrijving

2.1 Zakelijke gegevens

Gegevens van de stichting	
Naam vereniging:	Vereniging tot het verstrekken van Christelijk basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag (VCOG)
Directeur-Bestuurder:	J.A. (Jan) Zwerus
Adres + nr.:	Lindelaan 15
Postcode + plaats:	4043 MA Opheusden
Telefoonnummer:	06-40464765
E-mail adres:	jazwerus@vcognederbetuwe.nl
Website adres:	www.eh-opheusden.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	Sébaschool
Directeur:	J.A. (Jan) Zwerus
Adres + nr.:	Het Katsland 4-6
Postcode + plaats:	4051 KA Ochten
Telefoonnummer:	0344-644 601
E-mail adres:	info@sebaschool.nl
Website adres:	www.seba-rehobothschool.nl

2.2 Historie van de school

Historie

Onze school is op 19 augustus 2006 van start gegaan als 5-klassige basisschool met 123 leerlingen in gemeentehuis van de voormalige gemeente Echteld aan de Molendam te Ochten. In 2009 is het nieuwe gebouw aan het Katsland gereed gekomen en op 9 december officieel geopend. Op dit moment bezoeken 462 leerlingen de Sébaschool. 345 leerlingen bezoeken de locatie in Ochten en 117 leerlingen de locatie Kesteren.

Per 1 augustus 2021 is er een dislocatie van de Sébaschool in Ochten gestart in de kern Kesteren met 97 leerlingen en 4 groepen. Op dit moment heeft de dislocatie 5 groepen en 117 leerlingen. De Sébaschool Kesteren (tijdelijke werknaam) wordt DV 1 augustus 2023 een zelfstandige basisschool met een eigen brinnummer (32AN).

De Sebaschool in Ochten zal naar verwachting groeien van 350 leerlingen in 2023-2024 naar 400 leerlingen in de periode tot 2030 D.V. De groei van de school is toe te schrijven aan de woningbouwontwikkeling binnen het voedingsgebied van de school.

De Sebaschool vormt samen met de Rehobothschool voor SBO en SO een Brede school. Onze school heeft een unieke opzet. Met drie verschillende vormen van onderwijs hebben we een ruim aanbod en kunnen we in veel onderwijsbehoeften van onze leerlingen voorzien. De Rehobothschool is een school voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (ZML). In 2009 is deze school in Ochten gestart en wordt er waar mogelijk geïntegreerd onderwijs gegeven aan leerlingen van de drie scholen.

De Sébaschool gaat uit van de Vereniging tot het verstrekken van Christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Neder-Betuwe, (VCOG). Deze vereniging werd opgericht in 1910. Op dit moment ressorteren er vier basisscholen onder deze vereniging: de Eben-Haëzerschool en de Rehobothschool beiden gevestigd in Opheusden, onze Sébaschool, die in Ochten gehuisvest is en de dislocatie van de Sebaschool in Kesteren die vanaf schooljaar 2023-2024 ook een zelfstandige school is.

2.3 Toelating leerlingen

Aanmelden leerlingen

Voor alle leerlingen die tot onze school worden toegelaten, geldt dat hun ouders de grondslag van de school onderschrijven. Voorafgaand aan de toelating dienen de ouders een inschrijfformulier in te vullen, waarop ze een aantal zakelijke gegevens invullen en tevens verklaren dat ze instemmen met de grondslag van de school. Toelating tot onze school is pas mogelijk na ondertekening van dit formulier door de ouders en zodra het betreffende kind de leeftijd van vier jaar heeft bereikt. De toelatingscriteria staan vermeld op het aanmeldingsformulier wat de ouders dienen te ondertekenen.

Ouders en verzorgers

Bewuste keuze

De in dit schoolplan beschreven identiteit en bijbehorende leefwijze zijn enerzijds de redenen waarom veel ouders uit de reformatische bevolkingsgroep heel bewust juist voor onze school kiezen en waarom wij (vanuit de omgeving) de kinderen aangemeld krijgen. Deze ouders zien dat de grondslag van de school en de uitwerking daarvan in de praktijk overeenkomen met datgene wat zijzelf voorstaan en wat in hun kerk voorgestaan wordt. Zij hechten voor hun jonge kinderen aan eenheid binnen kerk, gezin en school. Sterker nog: zij zien dat de grondslag van onze school en de uitwerking ervan geheel in de lijn liggen van wat zij beloofd hebben toen hun kind(eren) in de kerk gedoopt werd(en). Zij hebben voor Gods aangezicht 'ja' gezegd op de vraag: *'Belooft gij dat gij dit kind in de zuivere leer, naar uw vermogen, zult onderwijzen, doen en helpen onderwijzen?'* en dat weegt hun heel zwaar.

Verantwoordelijkheid

Dit legt ook op het schoolbestuur een grote verantwoordelijkheid om juist deze identiteit te bewaken. Wanneer op dit punt concessies gedaan worden, dan zou het bestuur zich niet alleen schuldig voelen tegenover God, maar ook tegenover de ouders die bewust kiezen voor deze identiteit met bijbehorende uitwerking in de praktijk.

Toelatings- en benoemingsbeleid

Vandaar dat een grote zorgvuldigheid betracht wordt bij de toelating van leerlingen en het benoemen van personeel. Ouders dienen dan ook een identiteitsverklaring te ondertekenen. Zie documenten hoofdstuk 2.10a: identiteitsverklaring.

2.4 Bevoegd gezag en bestuursmodel

De schoolorganisatie wordt geleid door het dagelijks bestuur van de school, w.o. een directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder geeft leiding aan de totale organisatie. De Wet Goed Onderwijsbestuur schrijft voor dat het bestuur van de scholen en het toezicht op de scholen strikt gescheiden taken zijn. De achtergrond hiervan is de visie dat het teveel voorkomt dat een bestuur toezicht houdt op zichzelf. Het bestuur heeft gekozen voor het one-tiermodel. In dit model heeft het toezichthoudend bestuur een toezichthoudende taak en heeft het dagelijks bestuur een uitvoerende taak. In dit model is de directeur-bestuurder lid van het dagelijks bestuur. De school kent een bovenschol management. Dit houdt in dat de vier onder het schoolbestuur ressorterende scholen dezelfde directeur-bestuurder hebben. Zijn takenpakket is verwoord in het managementstatuut. (schooldocument 2.05). Behalve de directeur-bestuurder heeft elke school een schoolmanagementteam, die belast is met de dagelijkse leiding van de school. Die richt zich met name op het onderwijskundig proces, het (bege)leiden en ondersteunen van het personeel en tevens het aanspreekpunt is voor de ouders.

Medezeggenschap

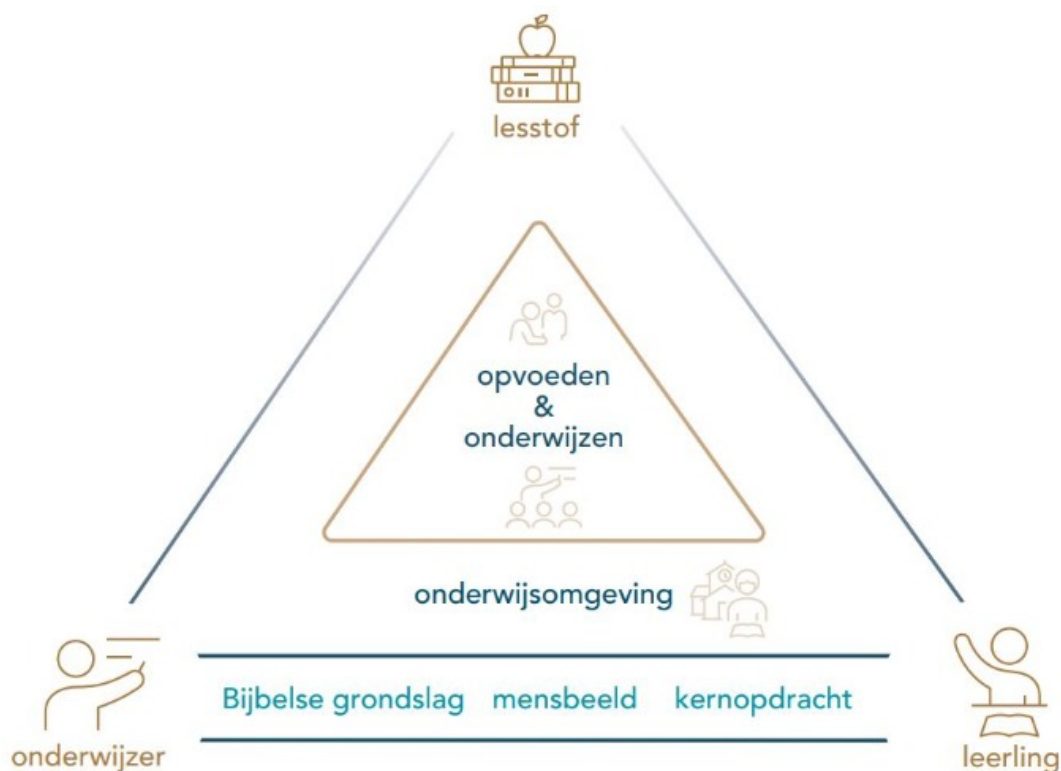
Het bestuur heeft met instemming van de ouders en de personeelsleden ontheffing aangevraagd en verkregen van het instellen van een medezeggenschapsraad. Personeel en ouders hebben gekozen voor een medezeggenschapsraad met alleen adviesbevoegdheden. Onze school heeft dus een adviesraad, waarin twee ouders en twee leerkrachten zitting hebben. De adviesraad vergadert in aanwezigheid van de directeur. De adviesraad adviseert het bestuur betreffende het onderwijskundig jaarverslag, het bestuursverslag, de jaarrekening etc. Eén lid van de adviesraad van de locatie Ochten is afgevaardigd in de gemeenschappelijke adviesraad, waarin ook adviesraadleden van de andere locaties zitting hebben. Deze GAR komt drie tot vier keer per schooljaar bijeen.

3 Identiteit van de organisatie

3.1 Bijbels onderwijs

Bijbels onderwijs

Onderwijzen is een Bijbelse opdracht, die we kunnen vinden in Spreuken 22:6: 'Leer de jongen de eerste beginselen, naar de eis zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken.' Deze tekst noemt drie belangrijke componenten van onderwijs. In de eerste plaats is er een opdracht aan de onderwijzer die de jongen moet leren. Daarnaast zijn er de jongen. Tot slot is er iets dat geleerd moet worden, namelijk de eerste beginselen. Deze componenten kun je ook in een driehoek weergegeven: de pedagogische driehoek. Imelman (2002) werkte het model uit met de drie componenten leraar, leerling en leerstof. Het model Bijbels onderwijs heeft de driehoek van Imelman als basis, maar is aangepast aan de noties uit Spreuken 22:6. Het gebruikt deels andere woorden, namelijk onderwijzer in plaats van leraar en lesstof in plaats van leerstof. Ook zijn er componenten toegevoegd.

Het model in het kort

In het model Bijbels onderwijs staan de *onderwijzer* en de *leerling* onderaan. Zij zijn essentieel in het opvoeden en onderwijs. Zonder de onderwijzer is er namelijk geen onderwijs en zonder een leerling hoeft er geen onderwijs te zijn. De horizontale lijn vormt het fundament voor het onderwijs dat gegeven wordt. Op deze lijn staan namelijk de *Bijbels grondslag*, het *mensbeeld* en de *kernopdracht* van het christelijk onderwijs. Op dit fundament krijgen het *opvoeden* en *onderwijzen* vorm, door het gebruik van de lesstof binnen de *onderwijsomgeving*.

Het model wordt verder uitgewerkt en toegelicht in het boek '*Bijbels onderwijs, Uitgangspunten voor christelijk onderwijs* (Banier, 2023)'

Uitgangspunten

Voor de genoemde componenten *onderwijzer*, *leerling*, *lesstof*, *opvoeden*, *onderwijzen* en *onderwijsomgeving* zijn uitgangspunten geformuleerd voor de inrichting en vormgeving van het onderwijs. Deze worden beknopt uitgewerkt in de laatste vier paragrafen van dit hoofdstuk.

3.2 Bijbelse grondslag

Grondslag

Heilige Schrift uit de oorspronkelijke talen in de Nederlandse taal, zoals deze tot stand is gekomen volgens het besluit van de Nationale Synode van Dordrecht in de jaren 1618/1619, waarvan de onveranderlijke waarheid wordt beleden in de Drie Formulieren van Enigheid, eveneens vastgesteld in de meergenoemde synode. De vereniging

handhaaft het gebruik van de psalmberijming van 1773, met uitsluiting van elke andere psalmberijming. De psalmen worden niet ritmisch gezongen.

Dat Gods Woord de grondslag is, betekent dat de Bijbel het absolute gezag heeft op alle onderdelen van het schoolleven. Met andere woorden: de onderwijsinhoud en alle onderwijs- en opvoedingsactiviteiten dienen in overeenstemming te zijn met de Bijbel.

3.3 Mensbeeld

Mensbeeld

Een mensbeeld is een doordachte en samenhangende voorstelling van wat het betekent om mens te zijn. De Bijbel is leidend in het onder woorden brengen van de kern van het mens-zijn. De mens is geschapen naar het beeld van God. Dit betekent dat het beeld van God onlosmakelijk voorafgaat aan het beeld van de mens. Daarom wordt voorafgaand aan de beschrijving van het mensbeeld een korte beschrijving gegeven van het beeld van God.

Godsbeeld

God is een Drie-enige God, Die 'eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig, volkomen wijs, rechtvaardig, goed en een zeer overvloedige Fontein van alle goed' is (Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB), artikel 1). God kan gekend worden door de schepping, onderhouding en regering van de aarde. Nog duidelijker laat God Zichzelf kennen door Zijn Woord, waarin alles staat wat nodig is om zalig te worden en tot Zijn eer te leven (NGB, artikel 2).

De oorsprong van de mens

God heeft een doel gehad met het scheppen van mensen: Zichzelf verheerlijken. Het belangrijkste doel voor de geschapen mens is God de eer te geven, Hem lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf (Mattheüs 22:37-39; HC, zondag 3). De mens is geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God (Genesis 1:26 en 31). Dat betekent dat hij ware kennis, gerechtigheid en heiligheid bezat (NGB, artikel 14). Omdat de mens als beelddrager van God is geschapen, is de verhouding tot God het belangrijkste in het menselijk bestaan. Bij ieder mens is er een innerlijk besef van een God. God schiep de mens onderscheiden van andere schepselen, maar ook als een uniek wezen ten opzichte van anderen: '... man en vrouw schiep Hij hen' (Genesis 1:27). De mens is daarom uniek in vergelijking met andere schepselen, maar ook ten opzichte van de medemensen.

De val van de mens

De mens heeft zichzelf vrijwillig overgegeven aan de zonde, door te luisteren naar de duivel. Door deze zondeval is hij het beeld van God kwijtgeraakt (Genesis 3). De mens kan niet meer leven zoals God dat wil. Integendeel, mensen zijn geneigd om God en hun naaste te haten (Romeinen 3:10 en 23, HC, zondag 2). Ze zijn ongehoorzaam aan God en missen het doel waarvoor zij geschapen zijn (Romeinen 3:11 en 12). Ze zijn slaven van de zonde (Johannes 8:34), in de macht van de duivel en de zonde en verdienen daarom allemaal de dood (Romeinen 6:20 en 23).

Bestemming van de mens

De mens is geschapen om eeuwig te leven. Door de zondeval is ieder mens echter vijand van God geworden en moet ieder mens sterven (Genesis 2:17). Het leven op de aarde is tijdelijk. Bij de dood worden de ziel en het lichaam van de mens van elkaar gescheiden. Na het leven hier op aarde volgt een eeuwig leven bij God in de hemel of een eeuwige dood zonder God in de hel (Hebreeën 9:27).

Enerzijds eist God van alle mensen dat zij zich tot Hem bekeren (Markus 1:15). Anderzijds leert Gods Woord dat de mens door de zondeval zichzelf niet wil en kan bekeren (1 Korinthe 2:14; Efeze 4:16; DL, hoofdstuk III en IV, artikel 3). Daarom is de wedergeboorte een wonder van God, dat Hij zonder ons, Zelf in ons werkt naar Zijn Welbehagen (Dordtse Leerregels (DL), hoofdstuk III en IV, artikel 12).

Wedergeboorte

Een mens kan alleen weer leven naar het doel van God als God de mens geestelijk vernieuwt. Dit heet wedergeboorte. Hierbij zorgt de Heere ervoor dat een mens die geestelijk dood was in misdaden en zonden (Efeze 2:1), die in de macht was van de zonde en de duivel (Galaten 5:19-21), God en zichzelf gaat leren kennen. In de wedergeboorte wordt de mens herschapen naar het beeld van God (Johannes 3:4-7). Het is een opwekking uit de doodstaat, een vernieuwing van de mens, die God in de mens werkt (DL, Hoofdstuk III en IV, artikel 12). Als een mens wordt wedergeboren, wordt hij door de Heilige Geest gemaakt tot een nieuwe mens. Dit gebeurt op grond van

het verlossende werk van Christus, Die stierf aan het kruis tot vergeving van zonden (1 Petrus 1:3). Door het geloof leert hij Christus kennen in Zijn namen, ambten, naturen, staten en weldaden.

Algemene en zaligmakende genade

Hoewel de mens het beeld en de rechte kennis van God verloren heeft, zijn er na de zondeval in de mens 'overblijfselen' vande gaven die hij van God heeft ontvangen (NGB, artikel 14 en DL, hoofdstuk III en IV, artikel 4). Dit isterug te zien in het functioneren van het geweten en in enige aangeboren kennis van God (Calvijn, 1536/1609). Na de zondeval zijn er vier soorten goed overgebleven:

1. een natuurlijk goed, zoals eten, drinken, slapen en spreken;
2. een burgerlijk goed, zoals beleefdheid, vriendelijkheid en behulpzaamheid;
3. een uitwendig goed met betrekking tot de godsdienst, zoals het horen en lezen van de Bijbel, het doen van een gebed vanuit het verstand, het geven aan de armen en het dienstbaar zijn in de kerk;
4. een geestelijk goed, namelijk het goed van bekering, geloven in Christus, heilig en geestelijk leven voor God en mensen.

De eerste drie soorten goed komen voort uit algemene genade. Het geestelijk goed komt voort uit Gods zaligmakende genade en kan alleen plaatsvinden door wedergeboorte. Zonder de wedergeboorte blijft een mens onbekwaam tot enig geestelijk goed en geneigd tot al het kwade (HC, zondag 3; NGB, artikel 14; DL, hoofdstuk III en IV, paragraaf 4).

Visie op het kind

De visie op het kind wordt gevormd door het hierboven beschreven mensbeeld. God schiep de mens naar Zijn beeld. Adam kreeg een kind naar zijn beeld en zijn gelijkenis (Genesis 5:1-3). Ieder kind is door de ongehoorzaamheid van Adam bij de zondeval geboren met erfzonde en is daarom een kind des toorns. God rekent aan ieder kind de erfzonde toe (Romeinen 5:19). Dit betekent dat ieder kind geboren is in zonde en daarom schuldig staat voor God (Romeinen 5:12; NGB, artikel 15).

De doop

Als kinderen worden gedoopt, wordt hun een heilig en zichtbaar teken en zegel gegeven dat wijst op het Verbond der genade. Daarin spreekt de Drie-enige God. God de Vader zegt dat Hij een welbehagen heeft om Zijn uitverkorenen onder de gedoopte kinderen als Zijn kinderen en erfgenamen aan te nemen. God de Zoon verzegelt dat Hij Gods kinderen wast in Zijn bloed van alle zonden. God de Heilige Geest laat zien dat Hij in hen wil wonen en hen tot lidmaten van Christus wil heiligen.

Door de doop wordt een mens niet wedergeboren. Het is een teken dat heenwijst naar de noodzaak en mogelijkheid van wedergeboorte. Alleen door wedergeboorte, geloof en bekering wordt een kind erfgenaam van het verbond, waar de doop op wijst (HC, zondag 27; NGB, artikel 34). In zekere zin worden mensen door de doop heilig, omdat ze door de doop in de christelijke gemeente zijn ingelijfd en daarom van de kinderen van de wereld onderscheiden zijn (HC, zondag 27). Hun zijn de woorden Gods toebetrouwd (Romeinen 3:2) en ze komen op de plaatsen waar God Zijn Woord aan hen verkondigt en de plaatsen waar de Heilige Geest zaligmakend werkt naar het welbehagen van God de Vader. Naast dit voorrecht brengt de doop ook een verantwoordelijkheid met zich mee. In vergelijking met ongedoopte kinderen, zijn gedoopte kinderen door de voorrechten extra verantwoording schuldig ten opzichte van God (HC, zondag 27).

Opvoeding en onderwijs

In de schepping is zichtbaar dat een kind afhankelijk is geschapen. Ieder kind is vanuit zichzelf hulpeloos en heeft een volwassene nodig om opgevoed en onderwezen te worden. Omdat God de algemene genade niet heeft ingetrokken na de zondeval, is het ook mogelijk om een kind op te voeden (zie hiervoor bij Bestemming van de mens). Opvoeden is mogelijk, zowel in geestelijke opzicht als in natuurlijk opzicht.

In geestelijk opzicht, omdat dode zondaren door Gods almacht van dood levend gemaakt worden (Johannes 5:25). De opvoeding en het onderwijs wil de Heere als middel daarvoor gebruiken. Deze mogelijkheid ligt dan niet in de kracht van de opvoeding op zichzelf, maar in de zegen die God geven wil als Hij de mens als instrument gebruikt. En in natuurlijk opzicht, omdat de mens door de algemene genade een redelijk en zedelijk schepsel is gebleven. De mens heeft nog een klein beginsel overgehouden van de grote gaven die hij van God heeft ontvangen (NGB, artikel 14). Daardoor is er in een kind nog enige kennis van God, is het tot op zekere hoogte vatbaar voor onderwijs en kan het onderscheid maken tussen goed en kwaad. Elk kind heeft een verstand en geweten ontvangen (DL, hoofdstuk III en IV, artikel 4). Hierdoor is opvoeding en gewetensvorming mogelijk, waarbij het kwade wordt gestraft en het goede wordt beloond.

Gewetensvorming

Elk kind heeft een geweten. Het is het overblijfsel van het beeld Gods, dat de mens na de zondeval nog gelaten is. Dankzij het geweten is opvoeding mogelijk.

Tucht, in de zin van bemoediging, onderwijzing, bestraffing en straf (zie het Bijbelboek Spreuken) is op onze school een opvoedingsmiddel dat tot doel heeft het geweten van de leerlingen te vormen.

3.4 Kernopdracht

Kernopdracht

Het is de taak van de scholen behorend bij de VCOG om de kinderen die hun door de ouders zijn toevertrouwd onderwijs te geven, veiligheid te bieden en hen te stimuleren in hun brede ontwikkeling, waarbij de Bijbel en de daarop gegronde belijdenisgeschriften leidend en normerend zijn. Dit onderwijsaanbod richt zich op de praktijk van de christelijke levenswandel en wijst de kinderen op de noodzaak van wedergeboorte, bekering en geloof.

In samenwerking met kerk en gezin richt de school haar onderwijsaanbod op het aanleren van kennis en vaardigheden (kwalificeren), het overdragen van waarden en normen (socialiseren) en het stimuleren van verantwoorde eigen keuzes (subjectificatie), in het verlangen dat leerlingen gevormd worden tot personen die als christen hun taak en roeping vervullen in de samenleving, op de plaats waar God hen stelt. Gods zegen over deze vorming is onmisbaar.

Kernwaarden

Onze school heeft vier kernwaarden: aandacht voor elkaar, aandacht voor het kind, kwaliteit, verantwoordelijkheid en vertrouwen. De

uitwerkingen hieronder zijn een ideaalbeeld waar we naar streven. We beseffen dat de praktijk vaak anders is. Het werken en leren in de school wordt gestempeld door de zondigheid van de mens en door de gebrokenheid van het leven als gevolg van de zondeval. Uit onszelf zijn we niet in staat om God en de naaste te dienen zoals we dat horen te doen. Voor zowel volwassenen als kinderen in de school geldt dat wedergeboorte, bekering en geloof nodig is. Alleen door de verdienste van de Heere Jezus Christus kunnen we weer aangenomen worden bij God.

Aandacht voor elkaar, aandacht voor het kind

In onze school staat het dienen van God en van onze naaste centraal. We geven het beste van onszelf voor onze leerlingen en hun ouders, we zien om naar elkaar als medemens en we werken als professionals samen aan de kwaliteit van ons onderwijs. We committeren ons aan de missie en de koers van onze organisatie en scholen en erkennen het door God ingestelde gezag. We staan in het leven als pelgrim op reis naar de eeuwigheid en als burger met een plaats en taak in de samenleving.

Kwaliteit

Onze school biedt onderwijs van goede kwaliteit, dat is afgestemd op de verschillende onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Het onderwijs is gericht op leerresultaten en op de persoonsvorming van onze leerlingen. De christelijke identiteit doortrekt het hele onderwijs en de schoolcultuur. Op alle niveaus in de organisatie delen we expertise en blijven we ons ontwikkelen. We doen ons werk in afhankelijkheid van God.

Verantwoordelijkheid

In onze organisatie krijgen we ruimte en nemen we verantwoordelijkheid, voor onze eigen taak en voor de ontwikkeling van ons team of onze school als geheel. De leerlingen leren verantwoordelijkheid te dragen voor hun leerproces, voor elkaar en voor de sfeer in de klas. Ons verlangen is dat ze opgroeien tot pelgrims en burgers die zelfstandig goede keuzes kunnen maken.

Vertrouwen

We werken en leren in goede harmonie met elkaar samen. Onze houding en ons handelen worden bepaald door het liefdesgebod: God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Er is onderling vertrouwen in de teams en we stralen vertrouwen uit naar de leerlingen. Samen zorgen we voor een veilig klimaat, waarin leerlingen, collega's en ouders zich gezien, gehoord en gerespecteerd voelen.

3.5 Onderwijzer - Leerling - Lesstof

Onderwijzer

1. De onderwijzer dient door genade Christus te volgen, te leven vanuit Zijn Woord en het werk biddend en in

afhankelijkheid te doen van God.

Iedere onderwijzer heeft grote verantwoordelijkheden. Ten opzichte van God en ten opzichte van leerlingen. Onderwijzers kunnen deze verantwoordelijkheden alleen dragen als God dit hun geeft. In die afhankelijkheid en daarom vragend dienen ze hun werk te doen.

2. De onderwijzer is gezagsdrager namens God.

De vormgeving en inrichting van het onderwijs dient zodanig te zijn dat er ten allen tijde een heldere gezagsrelatie onderwijzer(ers) – leerling is.

3. De onderwijzer is een Bijbelgetrouw identificatiefiguur.

Voor veel leerlingen is de onderwijzer(es) een van de volwassenen die zij het vaakst zien. Daarom is het extra van belang dat het voorbeeld dat de onderwijzer geeft een Bijbelgetrouw voorbeeld is, waarmee leerlingen zich kunnen identificeren.

4. De onderwijzer heeft een lerende houding.

De onderwijzer(es) onderwijst niet alleen, maar heeft net als de leerling ook een lerende houding. Een onderwijzer(es) heeft namelijk de verantwoordelijkheid om zich het vak meer en meer eigen te maken. Hoe groter de vakkennis van een onderwijzer(es), hoe effectiever het leerproces van de leerling.

5. De onderwijzer geeft onderwijs vanuit levenswijsheid en ervaring.

Een kenmerk van een onderwijzer(es) is niet alleen dat hij/zij meer kennis heeft dan de leerling, maar ook in vergelijking met de leerling meer levenswijsheid bezit en meer levenservaring heeft opgedaan. Dit dient benut te worden om het onderwijs te versterken.

Leerling

1. De leerling is uniek geschapen en benut zijn of haar persoonlijke, van God ontvangen gaven.

Alle leerlingen zijn verschillend. Hun uiterlijk is verschillend, maar ook hun persoonlijkheid en hun gaven. Leerlingen hebben de plicht en de verantwoordelijkheid hun gaven te gebruiken en goed hun best te doen. De uniciteit van iedere leerling vraagt ook van een onderwijzer(es) verschillend omgegaan wordt met de verschillende leerlingen.

2. De leerling laat zich in het vormings- en leerproces leiden door de onderwijzer.

Kenmerkend aan een onderwijzer(es) is dat een onderwijzer(es) over de basiskennis en -vaardigheden beschikt om een leerling onderwijs te geven. Kenmerkend aan een leerling daarentegen is dat een leerling onderwijs nodig heeft om geleerd en gevormd te worden. Daarom is het even nodig als logisch dat een leerling zich in zijn vormings- en leerproces primair laat leiden door de onderwijzer. De organisatie van het onderwijs zodanig te zijn dat de onderwijzer(es) ten allen tijde de ontwikkeling kan sturen en leiden en de mogelijkheid heeft de lesstof te selecteren en aan te reiken.

We staan afwijzend ten opzichte van vormen van gepersonaliseerd leren waarbij de leerling centraal staat in het onderwijs en zijn eigen leerroute vaststelt. Het gaat hier om leerlinggestuurd onderwijs. Leerlingen dragen in dit concept een grotere verantwoordelijkheid voor het eigen leren. De taak van de leraar verschuift van het leiden naar het begeleiden van de zelfstandig lerende leerling. Onderwijzen wordt vervangen door leren. De leerlingen worden vooral aangesproken op hun verschillen en minder op wat ze gemeenschappelijk hebben. Vanuit onze identiteit hechten wij aan klassikaal georganiseerd onderwijs. De onderwijzer(es) heeft dan binnen de groep een centrale en leidinggevende rol. Het gepersonaliseerde leren verdraagt zich niet met dit schoolse leren, dat tijd- en plaatsafhankelijk is. Het is daarom ook niet in te passen in ons klassikaal georganiseerd onderwijs. Deze organisatievorm zorgt er tevens voor dat leerlingen vertrouwd raken met verschijnselen als gezag, hiërarchie, respect en orde. Het gepersonaliseerd leren daarentegen brengt de leerling de seculiere kenwaarden autonomie, vrijheid en individualisme bij.

3. De leerling gehoorzaamt de onderwijzer, zoals de Bijbel van hem of haar vraagt.

Het is Gods wil om mensen te laten regeren door gezagsdragers. Voor de leerling is dat de onderwijzer(es) aan wie de ouders de leerling toevertrouwen. Daarnaast veronderstelt deze plicht de betrokkenheid van een onderwijzer die zijn verantwoordelijkheid als gezagsdrager op een Bijbelse manier neemt. Hij verwekt de leerling niet tot toorn, maar voedt hen op 'in de lering en vermaning des Heeren'.

4. De leerling leert steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen ontwikkeling.

Hoewel de grootste verantwoordelijkheid in het leerproces van de leerling ligt bij de onderwijzer(es) en de leerling de plicht heeft om zich te laten leiden door de onderwijzer(es), is het tegelijkertijd van belang dat de leerling in toenemende mate komt tot zelfstandigheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Gezien onze mensvisie en de functie die de onderwijzer(es) in ons onderwijs heeft, zal die verantwoordelijkheid altijd een gedeelde verantwoordelijkheid zijn, waarbij bij het ouder worden van de leerling een verschuiving plaats vindt van afhankelijkheid naar zelfstandigheid.

Lesstof

1. De lesstof spreekt eerbiedig en met verwondering over God, de Bijbel en de schepping.

2. De lesstof leert de leerling Bijbelse kennis aan.

Leerlingen worden on-derwezen in Gods Woord en de grondwaarheden van de zuivere leer, opdat on-dermeer een hecht gods-dienstig en moreel fundament gelegd wordt voor het toekomstig functi-oneren in kerk en maatschappij.

3. De lesstof bestaat uit verschillende vakken, die een samenhangend geheel vormen.

Binnen ons onderwijs willen we de leerlingen meegeven dat de werkelijkheid niet bestaat uit allerlei losse elementen, maar uit delen die in verbinding met elkaar een geheel vormen. We vinden het dan ook van belang de leerlingen te laten zien dat de lesstof niet slechts uit aparte vakken bestaat, maar dat die met elkaar ook een samenhang vormen.

4. De lesstof brengt de leerling kennis bij, waarbij er aandacht is voor het uit het hoofd leren van kennis.

Bij het verwerven van kennis vinden we het van belang dat de leerling parate kennis opdoet, door uit het hoofd te leren. Dit is nuttig voor (de ontwikkeling van) het geheugen van de leerling.

5. De lesstof leert de leerling om opgedane kennis toe te passen.

Veel kennis krijgt relevantie zodra deze toegepast moet worden. We vinden het dan ook van belang dat er in de lesstof niet alleen aandacht is voor memoriseren, maar ook voor het toepassen van kennis.

6. De lesstof stimuleert de creativiteit en expressie van de leerling.

We vinden het van belang dat binnen de lesstof de creativiteit en expressie van leerlingen voldoende gestimuleerd worden. Iedere leerling is uitgerust met emoties en unieke eigenschappen. De lesstof moet ook voldoende ruimte bieden voor de expressie van deze veelzijdigheid.

7. De lesstof sluit aan op de ontwikkeling(sfase) van de leerling.

Bij alle vakken geldt dat de lesstof aan moet sluiten op de ontwikkeling (denkniveau en vaardigheden) van de leerling, zodanig dat het de leerling ook verder brengt in zijn of haar ontwikkeling.

3.6 Opvoeden - Onderwijzen

Verantwoordelijkheid

De eerste en uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding berust bij de ouders. Hoewel opvoeding en onderwijs een geheel vormen en optimaal op elkaar afgestemd dienen te zijn, is de opvoeding met name een zaak van de ouders, terwijl de school in de eerste plaats onderwijsinstituut is. Omdat onderwijs en opvoeding een geheel vormen, gaat evenwel ook van het onderwijs een opvoedende en vormende werking uit.

Opvoeden

1. Het opvoeden heeft als doel dat de leerling God en de naaste liefheeft en dient.

Opvoeding is (c.q. moet zijn) een opvoeding uit het geloof, naar Gods Woord, tot Gods eer, tot heil van Christus' gemeente en tot welzijn van de naaste.

2. Het opvoeden is gebaseerd op het Bijbelse gezag van de onderwijzer en de gehoorzaamheid van de leerling.

De opvoeder -en dus ook de onderwijzer(es)- is door God met gezag bekleed. De verhouding opvoeder opvoedeling wordt genormeerd door het vijfde gebod. Opvoeden kan alleen plaatsvinden als er sprake is van een gezagsverhouding tussen de opvoeder en de leerling.

3. Het opvoeden gebeurt vanuit liefde tussen onderwijzer en leerling.

Opvoeding moet gestalte krijgen vanuit gebed en liefde, zich openbarend in verantwoordelijkheidsgevoel en gezag,

waardoor opvoedingsmiddelen als het woord, het voorbeeld en de tucht waarde krijgen. Door de leerling van harte, onvoorwaardelijk lief te hebben, versterkt de onderwijzer zijn rol als gezagsdrager en opvoeder

4. Het opvoeden is gericht op de gewetens- en karaktervorming van de leerling.

Het opvoeden is een doelbewust, genormeerd, opzettelijk en verantwoordelijk leiding geven en hulp verlenen aan een onvolwassene, totdat deze zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van de levenstaken zelfstandig kan en mag dragen. Ons onderwijs is gericht op de opvoeding en vorming van het kind tot een God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid. Er is dus meer dan alleen onderwijsbehoeften. Het gaat om de totale persoonlijkheid van het kind, ook de vorming van het geweten en het handelen overeenkomstig Gods geboden.

5. Het opvoeden gebeurt aan de hand van duidelijke regels en routines.

Regels en routines zijn de basis voor de klassieke drie r's: rust, reinheid en regelmaat. Allereerst zijn regels en routines nodig omdat een mens geneigd is om zijn eigen zondige wil te volgen. Zo ook het kind, het wil doen wat het zelf wil. De opvoeder heeft daarom de taak om ervoor te zorgen dat de leerling leeft naar Gods wil. Verder zijn regels nodig om orde aan te brengen: 'Regels brengen orde aan in de chaos van ruimte, tijd en gedrag. Pedagogisch gezien behoren ze het kind een beetje bekwaam te maken, zodat het zijn gang kan gaan, onafhankelijk van de directe aanwezigheid van de opvoeders. Goede regels vergroten de vrijheid en de verantwoordelijkheid'. Regels zijn er dus niet tégen, maar vóór de leerling, omwille van zijn geestelijke en sociale ontwikkeling.

6. Bij het opvoeden wordt er afgestemd op de behoefte van iedere leerling.

Wij belijden de uniciteit van elk kind als schepsel Gods. Dat verplicht de onderwijzer tot een individuele pedagogische benadering. Het is dus van belang dat de onderwijzer zijn leerlingen kent.

7. Bij het opvoeden is er aandacht voor waardering, straffen en vergeving, gericht op het vormen van de leerling.

Opvoeding moet gestalte krijgen vanuit gebed en liefde, zich openbarend in verantwoordelijkheidsgevoel en gezag, waardoor opvoedingsmiddelen als het woord, het voorbeeld en de tucht waarde krijgen. De visie op pedagogisch klimaat kan niet los gezien worden van de visie op het kind. Een theologisch negatief mensbeeld maakt het toch mogelijk om, ook wat gedrag betreft, positieve verwachtingen van leerlingen te hebben. Dit komt tot uitdrukking in het omgaan met belonen en straffen. Belonen wordt opgevat in de zin van bemoedigen; straffen wordt gezien als een middel om het geweten te vormen en is altijd ingebed in een sfeer van liefde. Het straffen mag niet plaatsvinden vanuit drift, maar alleen vanuit liefde voor de leerling en toorn om de overtreding, met het oog op het welzijn van het kind. Na straf is het van belang dat het begaan van de overtreding vergeven wordt.

Onderwijzen

1. Het onderwijzen heeft als doel de leerling stapsgewijs voor te bereiden op zijn of haar verantwoordelijkheid als christen in een seculiere maatschappij.

We bieden een aanbod gericht op verantwoord burgerschap en integratie waarbij de grondslag van ons onderwijs en de daaruit voortvloeiende doelstelling voor opvoeding en onderwijs richtinggevend zijn.

Burgerschap heeft voor ons twee dimensies: een verticale en een horizontale, waarbij dient opgemerkt te worden dat deze wel te onderscheiden, maar niet te scheiden zijn. De verticale of boventijdelijke dimensie wordt verwoord door de Bijbel in Efeze 2:12 (Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld), waar sprake is van een hemels burgerschap. Het horizontale aspect wordt verwoord in 1 Timotheüs 2 : 1 en 2 (Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen. Voor koningen en allen die in hoogheid zijn, opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid), waar de kern van burgerschap wordt samengevat als zijnde een gerust en stil leven in alle godzaligheid en eerbaarheid. Het tegenwoordige leven is voorbereidingstijd voor de toekomstige eeuwigheid.

Gelet op onze schoolidentiteit kiezen wij voor burgerschap waarbij we dienstbaar zijn aan de gemeenschap waartoe we behoren, zonder in strijd te komen met Gods Woord. We hechten aan het bewaken en doorgeven van tradities en gebruiken en we vinden het hanteren van gedeelde waarden en het vervullen van plichten jegens de gemeenschap in een participatiesamenleving van groot belang.

In het kader van de vorming tot goed burgerschap schenken we allereerst aandacht aan de vorming van het geweten. Belangrijke elementen daaruit zijn het gebed, de oprechtheid van de opvoeder, alsmede het bijbrengen van het verantwoordelijkheidsbesef van de opvoeding en de moed om de stem van het geweten te volgen. Uitgangspunt is; we zijn geschapen door God om voor Hem te leven en volmaakt gelukkig te zijn. Door onze zonde is dat onmogelijk. Maar door Gods genade in Christus kan dat toch hersteld worden; in deze tijd voor een deel, en na dit leven

volkomen. Zo'n leven in vertrouwen op God en leven voor Hem en de naaste is het levensdoel.

Daarnaast schenken we aandacht aan het leren van een aantal relevante sociale vaardigheden en kernwaarden. Met betrekking tot de sociale kernwaarden gaat het om waarden die ontleend zijn aan Gods Woord en door dat Woord genormeerd worden. Ze zijn vervat in de tweede tafel van de wet en nader uitgewerkt in de Heidelbergse Catechismus.

Het vormingsaspect beperkt zich niet tot een bepaald aandachtsgebied of vak, maar kan op elke moment van de schooldag aan de orde komen, omdat er opvoedkundig gezien op school zowel sprake is van een pedagogisch gepreformeerd veld als van een oefenplaats. Daarin is de rol van de onderwijzer(es) als voorbeeldfiguur van eminent belang.

Kinderen leren (afhankelijk van hun leeftijd) toegroeien naar uiteindelijke eigen persoonlijke overtuigingen en keuzes (autonomie), daarom is er in de les openheid voor alle vragen die kinderen kunnen hebben; het is mede de taak van de school om duidelijk te maken wat het inhoudt om volgens Gods Woord te willen leven en waarom dat volgens school en ouders zo goed en belangrijk is

De vorming van waarden bij onze leerlingen proberen we te bereiken via overdracht, waarbij de Bijbel normerend is. Voor kritische reflectie en zelfstandige oordeelvorming vinden we de leerlingen in het basisonderwijs (met name in de onderbouw) nog te jong.

In de hogere groepen wordt een eerste begin gemaakt met het kennismaken met andere godsdiensten en culturen. In het kader van het hierboven geschetste onderwijs richten we ons op de aspecten kennis, vaardigheden en attitudes. We zijn van mening dat deze op Gods Woord geënte vorming tot burgerschap onder de zegen van de Heere de meest juiste voorbereiding is om als burger betrokken en samenbindend in onze multiculturele samenleving te kunnen fungeren.

2. Het onderwijzen gebeurt vooral in de persoonlijke interactie tussen onderwijzer en leerling.

De persoonlijke interactie tussen onderwijzer en leerling maakt het onderwijs. Het is en blijft een zaak van concrete ontmoeting en heldere instructie, van het onderwijzen dat echt het verschil maakt. De persoonlijke interactie is ook 'onmisbaar' is voor de overdracht van Bijbelse normen en waarden en het functioneren van de onderwijzer als Bijbelgetrouw identificatiefiguur.

Het is van belang dat er binnen het onderwijsleerproces ook sprake is van interactieve momenten. Een voor ons onderwijs belangrijk aspect van het activerend leren en de activerende werkvormen is het met elkaar samenwerken. Het kan onder goede begeleiding van de onderwijzer(es) een basis leggen voor een houding van dienstbaarheid aan de naaste. We passen in ons onderwijs alleen activerende werkvormen toe als de leerlingen de daarvoor noodzakelijke basisvaardigheden beheersen.

Onze levensbeschouwelijke uitgangspunten nopen tot een doordacht gebruik van de computer als onderwijsleermiddel in ons onderwijs. Onderwijskundig gezien heeft kennisoverdracht of het oefenen van vaardigheden via de computer een aantal voordelen. Zo kan de computer motiverend werken en kan elke leerling op zijn eigen niveau benaderd worden. Bij het proces van lesstofoverdracht en oefening kan de computer dan ook een ondersteunende en aanvullende rol vervullen. Wanneer het echter overdracht van lesstof betreft, waarbij normen en waarden een expliciete inhoudelijke rol spelen, dan mag in onze zienswijze de computer de onderwijzer(es) nooit vervangen. Het gebruik van ICT zal er in ons basisonderwijs dan ook nimmer toe mogen leiden dat de onderwijzer(es) de centrale positie in het proces van kennis- en normen en waardenoverdracht verliest.

We zijn van mening dat de computer met behoud van dit uitgangspunt in ons onderwijs effectief gebruikt kan worden. Daarnaast besteden we aandacht aan mediaopvoeding, waarbij geprobeerd wordt de leerlingen een houding van distantie bij te brengen ten aanzien van de moderne media als internet en sociale media.

3. Het onderwijzen vindt plaats door lesstof betekenisvol te maken voor de leerling.

Onderwijzen betekent dat de onderwijzer afdaalt naar het voorstellingsvermogen van de leerling. Op die manier zorgt hij ervoor dat de lesstof betekenis krijgt voor de leerling. Hij zorgt dat hij bekend is met de belevingswereld van de kinderen en sluit daar zoveel mogelijk op aan binnen de lessen.

4. Het onderwijzen vindt plaats door instructie, verhalen, vragen, gesprekken en spel.

We gaan er vanuit dat leren zowel plaats kan vinden door kennisoverdracht (overdrachtsmodel) als door de eigen actie van de leerling (activerend leren). Welke onderwijsvorm gebruikt wordt, is afhankelijk van de aard en de inhoud van de lesstof.

De onderwijzer(es) zet hiervoor gericht meerdere technieken in (instructie, verhalen, gesprekken, vragen stellen en spel). De constructivistische visie op leren als zou kennis een constructie zijn, vinden we te beperkt. Kennis kan ook geschonken worden door middel van openbaring. De consequentie van de constructivistische visie als zou de leerling

de regisseur zijn van zijn eigen leerproces wijzen we af. We maken gebruik van het overdrachtsmodel als de inhoud van de lesstof het karakter van door God in Zijn Woord geopenbaarde Waarheid draagt, dan wel samenhangt met een zienswijze die wortelt in de op Gods Woord stoelende identiteit van de school, zoals bij de overdracht van waarden en normen. Dat kan bij alle vakken het geval zijn, maar het gebruik van het overdrachtsmodel zal, gezien de aard en inhoud van het vak, frequenter plaatsvinden tijdens het godsdienstonderwijs of vaderlandse geschiedenis dan bij rekenen.

Daarnaast vinden we het overdrachtsmodel van belang, omdat het de mogelijkheid biedt het kind een luisterhouding aan te leren. We constateren dat kinderen door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen steeds meer moeite hebben over een langere tijdsspanne een receptieve houding aan te nemen. Vanuit godsdienstig en sociaal oogpunt hechten we veel waarde aan een goede luisterhouding.

In het overdrachtsmodel vindt overdracht van kennis plaats en ligt het accent meer op het product dan op het proces. Bij de kennisoverdracht wordt ernaar gestreefd dat, waar dit kan, de kennis voor het kind inzichtelijk is.

5. Het onderwijzen biedt ruimte voor ontdekken via de verschillende zintuigen.

De onderwijzer kan bij kennisoverdracht (mede afhankelijk van het vak- of leergebied) gebruikmaken van de middelen die God de leerling gegeven heeft tot waarneming. In het benutten van de verschillende zintuigen van de leerling, mag het belang van het oor en luisteren niet onderschat worden

6. Het onderwijzen van nieuwe lesstof gaat stap voor stap en gedifferentieerd.

We streven er naar het aanbod zo goed mogelijk aan te laten sluiten op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, het aanbod tijdens de schoolloopbaan af te stemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en de leerlingen door dat gedifferentieerde aanbod voor te bereiden op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. De mate en snelheid waarin dat proces zich voltrekt wordt bepaald door de uniciteit van elk kind, maar is in elk geval aan het eind van het basisonderwijs nog lang niet voltooid.

Rekening houdend met de individuele verschillen tussen leerlingen en strevend naar een zo effectief mogelijke instructie gebruiken we bij het onderwijs in de basisvakken -en waar dat kan bij de overige vakken- het directe instructiemodel, waarbij we uitgaan van convergente differentiatie.

Differentiatie moet er echter niet toe leiden dat iedere leerling als individu centraal komt te staan, doordat elk van hen volledig zijn eigen leerweg volgt. Het doel van leren is ook dat de leerling leert iets voor een ander te betekenen. In het bieden van ondersteuning aan de zwakke leerling kan de sterkere leerling uitgedaagd worden door de zwakkere leerling te helpen. De onderwijzer speelt dus enerzijds in op de behoeftes van verschillende leerlingen, maar zorgt er anderzijds voor dat de leerlingen met elkaar een gemeenschap vormen.

3.7 Onderwijsomgeving

Onderwijsomgeving

1. Het schoolklimaat is veilig voor iedere leerling.

Alle personeelsleden en kinderen moeten zich psychisch, sociaal en fysiek veilig voelen op school. Het is immers de opdracht van de christelijke school om ook als gemeenschap gestalte te geven aan de Bijbelse opdracht God lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf. We streven dan ook een klimaat na, waarin harmonie en respect centraal staan en discriminatie of pesten van leerlingen of personeelsleden niet voorkomt. Dit geldt ongeacht sociale afkomst, ras, geslacht of geaardheid. We verwachten dat ouders, personeel en leerlingen de Bijbelse kernwaarden en de daarvan afgeleide normen en regels die in de school gelden naleven. Zij weten dat er sancties volgen als zij dat niet doen. Pesten wordt dan ook niet getolereerd. Een open en ondersteunende cultuur, waarin personeelsleden en leerlingen hun eigen verantwoordelijkheid hebben, bevordert hun welbevinden en vermindert problematisch gedrag. Door het vormgeven van het pedagogisch klimaat door middel van het proactief anticiperen op het groepsproces, kan bovendien veel leed worden voorkomen. Wanneer pesten zich toch voordoet, wordt dit opgevat als een probleem dat zich in de groep voordoet en dus om een groepsaankpak vraagt. Elk lid van de groep heeft bij het pesten een bepaalde rol, zelfs als toeschouwer, en dient vanuit die rol aangesproken te worden op zijn/haar verantwoordelijkheid. Het is onze overtuiging dat pesten alleen gestopt kan worden in een groepsgerichte aanpak. Uiteraard wordt het slachtoffer volledig in bescherming genomen. In het veiligheidsplan wordt het beleid met betrekking tot sociale veiligheid verder uitgewerkt.

2. De school vormt een gemeenschap die gericht is op de ander en het collectief.

Gods Woord leert ons dat de mens er niet is om en voor zichzelf, maar dat hij geschapen is tot eer van zijn Schepper en tot heil van zijn naaste. Met betrekking tot het laatste is het dan ook van belang dat de leerling leert dat hij deel uit maakt van en dienstbaar dient te zijn aan een gemeenschap. Bij de groepering van leerlingen dient met dit aspect van

dienstbaarheid rekening te worden gehouden. Op grond van bovenstaande overwegingen kiezen we qua organisatievorm voor het neo-klassikale stelsel.

De doop verplicht ouders en in het verlengde daarvan ons als school ertoe zoveel als in ons vermogen ligt onderwijs te bieden aan alle kinderen van de gemeenschap waarvoor de school functioneert. Ons zorgbeleid is er dan ook op gericht dat we verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs of naar een educatief centrum zo veel als mogelijk willen voorkomen en dat de faciliteiten die daartoe kunnen bijdragen optimaal worden benut. Dit streven naar inclusief onderwijs kent echter haar grenzen. Indicatief daarvoor zijn het welbevinden van het kind, de opvangcapaciteit van de school en de wens van de ouders.

We werken met een didactisch model waarin alle leerlingen zijn opgenomen in een groepsgerichte werkwijze. Het werken met het daaraan gekoppelde groepshandelingsplan is gericht op basisvaardigheden en onderwijsinhoud en is proactief van aard. Door het gebruik van dit didactisch model voorkomen we veel individuele handelingsplannen. Wel is de groepsaanpak zodanig dat de individuele ontwikkeling van de leerling zichtbaar blijft.

Bij deze groepsgerichte benadering passen we de handelingsgerichte werkwijze toe. Met deze werkwijze proberen we op een doelgerichte interactionele manier proactief te anticiperen op de onderwijsbehoefte van de leerling. We verstaan daaronder datgene wat goed is voor de ontwikkeling van het kind. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de onderwijzer(es) om deze onderwijsbehoefte zo goed mogelijk te bepalen. Om te bepalen of een leerling specifieke onderwijsbehoeften heeft, kan een deskundige ingeschakeld worden, die een uitspraak doet over kind én context.

3. De onderwijsvoorzieningen ondersteunen het opvoeden en onderwijzen.

De onderwijsleermiddelen die ingezet worden, dienen dienstbaar te zijn aan ons opvoedings- en onderwijsdoel en in overeenstemming te zijn met de grondslag van onze school, zodat geen informatie wordt verstrekt of een levensstijl wordt gelegitimeerd die daarmee in strijd is.

4 Strategisch beleid

4.1 Strategisch beleid

De Vereniging tot het verstrekken van Christelijk onderwijs op gereformeerde grondslag te Neder-Betuwe beschikt over een strategisch beleidsplan (zie bijlage). De looptijd van het strategisch beleidsplan is 2022-2026. In het strategisch beleidsplan staan (o.a.) de speerpunten van het beleid van het bestuur en de onderstaande actiepunten voor de scholen. Per actiepunt hebben we aangegeven of een actiepunt door ons is opgenomen in ons schoolplan. Wanneer een actiepunt niet door ons is gekozen, geven wij steeds aan: niet van toepassing, goed/uitstekend (niet gekozen, want bij ons op school gaat dit heel goed), of (ruim) voldoende (niet gekozen, want bij ons op school gaat dit redelijk goed)

Domein	Actiepunten beleidsplan 2022-2026
Domein 2.1 Onderwijs / Persoonsovorming	De professionele ontwikkeling van leerkrachten is gericht op vaardigheden die relevant zijn om persoonsovorming te stimuleren (bijvoorbeeld instructievaardigheden, communicatievaardigheden, samenwerkend leren).
Domein 2.1 Onderwijs / Persoonsovorming	Op elke school zijn er concrete voorbeelden van het werken aan de zelfstandigheid van leerlingen (bijvoorbeeld werken met dag- en weektaken, opdrachten waarvoor leerlingen zelfstandig onderzoek moeten doen).
Domein 2.1 Onderwijs / Persoonsovorming	Er wordt geïnvesteerd in de aanschaf van christelijke lesmethoden.
Domein 2.2 Onderwijs / Christelijk burgerschap	Leerkrachten zijn toegerust om het burgerschapsonderwijs op een goede manier te geven.
Domein 2.2 Onderwijs / Christelijk burgerschap	De scholen organiseren activiteiten (ook buiten de lessen om) waarbij leerlingen in de praktijk hun burgerschapscompetenties kunnen oefenen.
Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	We beschikken over een passend aanbod voor hoogbegaafden.
Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	De professionele ontwikkeling van leerkrachten is gericht op het afstemmen op leerlingen en het omgaan met gedragsstoornissen, zoals adhd, autisme en hechtingsproblemen.

Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	We zien kinderen ook na plaatsing op het sbo als ónze leerlingen; we denken actief mee met het sbo en hanteren daarbij het terugplaatsingsbeleid.
Domein 2.4 Onderwijs / Sociale veiligheid	Op elke school brengen functionarissen met veiligheidstaken jaarlijks gezamenlijk verslag uit over hun werkzaamheden.
Domein 2.4 Onderwijs / Sociale veiligheid	Alle scholen bevragen jaarlijks de ouders over de sociale veiligheid op school en de samenwerking tussen school en ouders op het gebied van sociale veiligheid.
Domein 2.3 Onderwijs / Onderwijs op maat	We hebben onderzoek gedaan naar de wenselijkheid van een aanbod voor leerlingen die gebaat zijn bij meer praktisch leren, en bij positief besluit is dit aanbod ontwikkeld.
Domein 2.5 Onderwijs / ICT-gebruik	De scholen werken gericht aan ICT-vaardigheden en mediavorming.
Domein 2.6 Onderwijs / Samenwerking onderwijs en jeugdhulp	We hebben een sterk ondersteuningsteam, dat werkt vanuit de één gezin, één plan- gedachte en beschikkingsvrij kan indiceren en arrangeren.
Domein 2.6 Onderwijs / Samenwerking onderwijs en jeugdhulp	Er is goede afstemming met de jeugdhulp en het schoolmaatschappelijk werk en er wordt preventief gewerkt.
Domein 3.1 Cultuur / Professionele cultuur	Verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen laag in de organisatie.
Domein 3.1 Cultuur / Professionele cultuur	Medewerkers ervaren de vrijheid en openheid om professionele feedback te geven en te ontvangen.
Domein 4 Personeel	De vormgeving van de gesprekkencyclus is geoptimaliseerd.
Domein 4 Personeel	Scholings- en ontwikkelingsactiviteiten zijn in lijn met het strategisch beleid/schoolplan.
Domein 4 Personeel	De teams zijn blijvend in gesprek over de identiteit van hun onderwijs.
Domein 4 Personeel	'Samen opleiden' is een onderdeel van ons onderwijscurriculum.
Domein 3.2 Cultuur / Maatschappelijke verbinding	We hebben beleid ontwikkeld voor het realiseren van een sterkere ouderbetrokkenheid.
Domein 6.2 Huisvesting en beheer / ICT-beheer	Gegevensopslag en digitaal werken gebeurt zoveel mogelijk in en vanuit de cloud.
Domein 6.2 Huisvesting en beheer / ICT-beheer	Iedere school heeft uitgaand van het eigen ICT-beleid voldoende laptop's/devices beschikbaar.
Domein 1 Identiteit	Jaarlijks vindt afwisselend respectievelijk een verenigingsbrede identiteitsdag of een schooleigen identiteitsdag plaats
Domein 6.2 Huisvesting en beheer / ICT-beheer	We hebben een uniforme website voor de VCOG met eigen inkleuring per school.

Bijlagen

1. Strategisch beleidsplan 2022-2026

5 Sterkte-zwakteanalyse

5.1 Sterkte- en zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Een enthousiast jong team met veel didactische expertise	Het lukt niet om de vacature voor directeur vervuld te krijgen.
Leerkrachten die didactisch sterk zijn.	In het MT-team starten drie nieuwe teamleiders.
Rust, reinheid en regelmaat kenmerken de schoolcultuur.	
KANSEN	BEDREIGINGEN
Samenwerking met de Rehobothschool voor SO en SBO draagt bij aan expertiseontwikkeling	Het lerarentekort.
Samenwerking met andere scholen van de vereniging en m.n. de dislocatie Kesteren inspireert en biedt kansen voor efficiëntie	Samenwerking binnen de brede school vraagt om voortdurende afstemming tussen twee teams en kan leiden tot misverstanden
De school heeft een forse subsidie ontvangen voor het versterken van de basisvaardigheden.	

5.2 Maatschappelijke ontwikkelingen

Politiek-maatschappelijk

Het regeringsakkoord van het vierde kabinet Rutte is een tekst op hoofdlijnen en kan op diverse manieren worden uitgewerkt. We zien dat de minister sterk de nadruk legt op basisvaardigheden en burgerschap. Met name vanuit de landelijke politiek ervaren we een toenemende druk op het reformatorisch onderwijs. We zien het maatschappelijk draagvlak voor identiteitsgebonden onderwijs afnemen. Dat uit zich in formeel beleid, maar ook in uitingen op sociale media. Dit heeft effect op thema's als burgerschap (met onder andere de genderdiscussie). In onze gemeente is het aandeel reformatorisch onderwijs meer dan 50%; dat geeft een sterk vertekend beeld ten opzichte van landelijke verhoudingen.

Economie en arbeidsmarkt

De economische ontwikkelingen kunnen niet los worden gezien van de pandemie in de jaren 2020-2021. Er is sprake van een hoge inflatie, hoge energieprijzen en een tekort op de woningmarkt. Dit beïnvloedt ook de arbeidsomstandigheden en de keuzes van personeelsleden. De komende jaren hebben we waarschijnlijk te maken met een voortdurend personeelstekort. Het werven, behouden en professionaliseren van goede leerkrachten en ander onderwijspersoneel zien we als een grote uitdaging.

Onderwijskundig

We constateren een toenemend aantal vragen rond opvoeding en zorg, waarvan de complexiteit toeneemt. Deze 'verdichtingsproblematiek' vraagt voortdurend bezinning op de aanpak binnen onderwijs en begeleiding. De gevolgen van de coronapandemie werken door in de achterstand van de leerlingen; voor zover nu te beoordelen, zien we een achterstand op bepaalde ontwikkelingsgebieden. We verwachten dat ook op langere termijn gevolgen merkbaar zullen zijn, bijvoorbeeld het gebruik van media en de effecten daarvan in de gezinnen.

De ambitie van het samenwerkingsverband Berséba om inclusiever onderwijs vorm te geven, delen wij. We willen onze leerlingen zo optimaal mogelijk begeleiden en maximaal gebruik maken van de expertise die er binnen onze Brede school aanwezig is.

Landelijke ontwikkelingen

Voor de schoolplan-periode 2023-2027 willen we met de volgende ontwikkelingen rekening houden:

1. Een sterk toenemende aandacht voor de sociale ontwikkeling van leerlingen.
2. Een sterk toenemende aandacht voor executieve functies.
3. Een sterk toenemende aandacht voor burgerschap.
4. Een sterk toenemende aandacht voor digitale geletterdheid.

Van belang voor de komende jaren is ook de Kennisagenda voor het onderwijs. In deze agenda worden diverse thema's benoemd:

1. De school als lerende en professionele organisatie.
2. Kennis en vaardigheden van leerlingen.
3. Gelijke kansen voor onze leerlingen.
4. Technologie voor het onderwijs.
5. Kwalificaties van leraren.

6 Onze parels

6.1 Onze parels

Onze school levert basiskwaliteit (zie Inspectie van het Onderwijs, Het Onderzoekskader 2021), maar onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten). We zijn blij met onze 'parels' die we onderscheiden in vijf thema's:

1. Identiteit en vorming
2. Pedagogisch handelen
3. Onderwijsresultaten
4. Didactisch handelen
5. Cultuur en communicatie

	Parel	Standaard
	Op onze school krijgen de kinderen iedere dag Bijbels onderwijs op dezelfde grondslag als thuis en in de kerk.	OP1 - Aanbod
	Op onze school is expertise op diverse gebieden, zoals gedrag, soc. emotioneel welbevinden, begeleiding startende leraren.	VS1 - Veiligheid
	Op onze school krijgen leerlingen kwalitatief goed onderwijs, passend bij hun niveau.	OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding [2021]
	Op onze school is samenwerking en betrokkenheid S(B)O-BAO belangrijk.	OP1 - Aanbod
	Op onze school werken we met coöperatieve werkvormen en PCM.	OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen [2021]

7 Onderwijskundig beleid

7.1 Inrichting van het onderwijs

De organisatie van ons onderwijs is zo ingericht dat er gewerkt wordt overeenkomstig artikel 8 'uitgangspunten en doelstelling van het onderwijs' lid 1-11 uit de WPO. Bij de inrichting en vormgeving van het onderwijs worden eigen accenten gelegd, die bepaald worden door de identiteit van de schoolorganisatie, zoals verwoord in het hoofdstuk 'Identiteit van de organisatie'. Dat kan bij de leergebieden bijvoorbeeld betekenen dat het aanbod meer omvat dan de kerndoelen voorschrijven. Bij de vormingsgebieden zal dat vooral tot uitdrukking komen in de invulling, waarbij het onderwijskundig en pedagogisch kader van de school leidend is.

7.2 Onderwijstijd

We streven er naar dat de leerlingen voldoende tijd krijgen om zich het aanbod eigen te maken. We bieden een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. We stellen vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. We plannen de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar heen en streven er naar dat deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren. We verdelen de tijd zo over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerling-niveau gestreefd wordt de onderwijstijd te behalen. Dit doen we door een goede ondersteuningsstructuur op te zetten, die de leerlingen met een extra ondersteuningsvraag goed begeleid en volgt. Dit doet de school in samenwerking met het samenwerkingsverband Berséba. De school maakt, zo nodig, in nauw overleg met de diverse betrokkenen, volgens de wettelijke voorschriften gebruik van de mogelijkheden om, in het belang van de individuele leerling, af te wijken van de verplichte onderwijstijd en/of van de mogelijkheid om een leerling een deel van de onderwijstijd door te laten brengen op een andere school.

7.3 Aanbod

Ons aanbod is er mede op gericht de leerlingen voor te bereiden op vervolgonderwijs en functioneren in de samenleving. We bieden daartoe een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus Taal en Rekenen omvat en dat aansluit bij het (beoogde) niveau van alle leerlingen. We zetten daarvoor actuele methodes en aanvullende materialen in. Het leerstofaanbod omvat alle wettelijk voorgeschreven leer- en vormingsgebieden. Binnen dit aanbod worden eigen accenten gelegd, die bepaald worden door de identiteit van deschoolorganisatie. Dat kan bij de leergebieden betekenen dat het aanbod meer omvat dan de kerndoelen voorschrijven. Bij de vormingsgebieden zal dat vooral tot uitdrukking komen in de invulling, waarbij het onderwijskundig en pedagogisch kader van de school leidend is. We zijn er op gericht het aanbod aan te laten sluiten op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school, het aanbod af te stemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie en de leerlingen door het aanbod voor te bereiden op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. De leerkrachten verdelen de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. We bieden een aanbod gericht op verantwoord burgerschap en integratie waarbij de grondslag van ons onderwijs en de daaruit voortvloeiende doelstelling voor opvoeding en onderwijs richtinggevend zijn.

7.4 Vakken en methodes

De vakken, methodes en toetsen die we gebruiken hebben we opgenomen in de schoolgids. Gelet op de kerndoelen, gaan we ervan uit, dat de methodes die we gebruiken dekkend zijn voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes integraal, maar vullen wel aan waar we dat nodig vinden (opplussen). Daardoor borgen we dat we de kerndoelen ook daadwerkelijk behalen. Hetzelfde geldt voor de referentieniveaus. Ons uitgangspunt is, dat we de referentieniveaus realiseren door het gebruik van onderstaande methodes en gevalideerde toetsen (Cito).

7.5 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We streven ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Onze leraren zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van het LOVS ParnasSys (cognitieve ontwikkeling) en het LOVS Zien (sociale ontwikkeling). Omdat we opbrengstgericht werken vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze doelen (normen/verwachtingen). Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij, en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning. In ons zorgstructuurdocument staat onze zorgstructuur uitgebreid beschreven (zie bijlage). In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) [zie bijlage] staat beschreven welke basisondersteuning we kunnen leveren en welke extra ondersteuning. Om de ononderbroken ontwikkeling te waarborgen, hanteren we normen voor verlengen (12%), zittenblijven (3%) en de schoolloopbaan (5%). Als de normen overschreden worden, stellen we interventies vast.

De leraar en de IB'er volgen de ontwikkeling van leerlingen voortdurend, maar formeel gebeurt dit bij de groepsbesprekingen (3x per jaar). Tijdens de groepsbesprekingen komen aan de orde: de ontwikkeling van de groep als geheel (en het leraargedrag), de ontwikkeling van de subgroepjes (basis-meer-weer) en de ontwikkeling van individuele leerlingen. De groepsbesprekingen worden gevoerd aan de hand van een agenda en geleid door de IB'er. Met betrekking tot de individuele leerlingen wordt besproken waar de ontwikkeling (waarom) stagneert en wat de interventies (kunnen) zijn om de achterstand te verhelpen. Zie verder het zorgstructuurdocument van de school.

7.6 Pedagogischen en didactische uitgangspunten

Kinderen en leren

We gaan er vanuit dat leren zowel plaats kan vinden door kennisoverdracht (overdrachtsmodel) als door de eigen actie van de leerling (activerend leren). Welke onderwijsvorm gebruikt wordt, is afhankelijk van de aard en de inhoud van de leerstof. De constructivistische visie op leren als zou kennis een constructie zijn, vinden we te beperkt. Kennis kan ook geschonken worden door middel van openbaring. De consequentie van de constructivistische visie als zou de leerling de regisseur zijn van zijn eigen leerproces wijzen we af. De leerkracht heeft op onze school als gevolg van ons mens- en kindbeeld niet alleen een begeleidende, maar ook een leidende taak.

Vormen van leren

We maken gebruik van het overdrachtsmodel als de inhoud van de leerstof het karakter van door God in Zijn Woord geopenbaarde Waarheid draagt, dan wel samenhangt met een zienswijze die wortelt in de op Gods Woord stoelende identiteit van de school, zoals bij de overdracht van waarden en normen. Dat kan bij alle vakken het geval zijn, maar

het gebruik van het overdrachtsmodel zal, gezien de aard en inhoud van het vak, frequenter plaatsvinden tijdens het godsdienstonderwijs of vaderlandse geschiedenis dan bij rekenen.

Daarnaast vinden we het overdrachtsmodel van belang, omdat het de mogelijkheid biedt het kind een luisterhouding aan te leren. We constateren dat kinderen door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen steeds meer moeite hebben over een langere tijdsspanne een receptieve houding aan te nemen. Vanuit godsdienstig en sociaal oogpunt hechten we veel waarde aan een goede luisterhouding.

In het overdrachtsmodel vindt overdracht van kennis plaats en ligt het accent meer op het product dan op het proces. Bij de kennisoverdracht wordt ernaar gestreefd dat, waar dit kan, de kennis voor het kind inzichtelijk is. Het is van belang dat er binnen het onderwijsleerproces ook sprake is van interactieve momenten. Ongeacht het gebruikte model vinden we het belangrijk dat een deel van de leerstof als parate kennis beklijft.

Activerend leren

Het activerend leren kenmerkt zich door de actieve betrokkenheid van een intrinsiek gemotiveerde leerling, die zijn eigen leerproces organiseert. De verantwoordelijkheid voor het leren ligt bij de leerling zelf. Gezien onze mensvisie en de functie die de leerkracht in ons onderwijs heeft, zal die verantwoordelijkheid altijd een gedeelde verantwoordelijkheid zijn, waarbij bij het ouder worden van de leerling een verschuiving plaats vindt van afhankelijkheid naar zelfstandigheid. De mate en snelheid waarin dat proces zich voltrekt wordt bepaald door de uniciteit van elk kind, maar is in elk geval aan het eind van het basisonderwijs nog lang niet voltooid. Daarom worden in ons onderwijs niet alle vormen van activerend leren toegepast en beperken we ons hoofdzakelijk tot het gebruiken van activerende werkvormen. Zelfstandig werken, zelfstandig samenwerken en zelfstandig leren zijn, ingekaderd door de hierboven omschreven gedeelde verantwoordelijkheid, toepasbare vormen, de laatste twee met name in de hoogste leerjaren. Leren leren, aandacht voor dit proces en de reflectie daarop zijn daarbij belangrijke aspecten waaraan aandacht besteed wordt.

Een voor ons onderwijs belangrijk aspect van het activerend leren en de activerende werkvormen is het met elkaar samenwerken. Het kan onder goede begeleiding van de leerkracht een basis leggen voor een houding van dienstbaarheid aan de naaste. We passen in ons onderwijs alleen activerende werkvormen toe als de leerlingen de daarvoor noodzakelijke basisvaardigheden beheersen.

De taak van de leerkracht

In het onderwijs op onze school is de leerkracht onmisbaar en vervult hij een centrale rol. Hij dient immers in de praktijk van alle dag gestalte te geven aan de identiteit van het onderwijs en voor de leerlingen te fungeren als identificatiefiguur. Hij is van fundamentele betekenis bij de godsdienstige en morele vorming van de leerlingen en draagt waarden en normen over. Het onderwijskundig handelen van de leerkracht draagt op onze school dan ook een sterk pedagogisch karakter.

Wij belijden de uniciteit van elk kind als schepsel Gods. Dat verplicht de leerkracht tot een individuele pedagogische benadering. Deze wordt weliswaar begrensd door de mogelijkheden van de leerkracht, toch streven we ernaar dat er qua leerstof op drie niveaus gedifferentieerd wordt en dat er in het kader van het zorgbeleid systematische aandacht geschonken wordt aan het gedrag van de kinderen.

Rekening houdend met de individuele verschillen tussen leerlingen en strevend naar een zo effectief mogelijke instructie gebruiken we bij het onderwijs in de basisvakken en waar dat kan bij de overige vakken- het directe instructiemodel, waarbij we uitgaan van convergente differentiatie.

Pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat manifesteert zich in de setting van een groep. Een groepsproces voltrekt zich volgens de literatuur volgens een aantal fasen, die bewust zijn te beïnvloeden. De aanpak richt zich op het proactief en preventief inspelen op deze fasen. De leerkracht neemt nadrukkelijk de leiding over het groepsproces en geeft de waarden vorm door het bewust aanleren van structuur, regels en gedrag.

De visie op pedagogisch klimaat kan niet los gezien worden van de visie op het mens- en kindbeeld. Een theologisch negatief mensbeeld maakt het toch mogelijk om, ook wat gedrag betreft, positieve verwachtingen van leerlingen te hebben. Dit komt tot uitdrukking in het omgaan met belonen en straffen. Belonen wordt opgevat in de zin van bemoedigen; straffen wordt gezien als een middel om het geweten te vormen en is altijd ingebed in een sfeer van liefde.

Veilig klimaat

Alle personeelsleden en kinderen moeten zich psychisch, sociaal en fysiek veilig voelen op school. Het is immers de opdracht van de christelijke school om ook als gemeenschap gestalte te geven aan de Bijbelse opdracht God lief te

hebben boven alles en de naaste als zichzelf. We streven dan ook een klimaat na, waarin harmonie en respect centraal staan en discriminatie of pesten van leerlingen of personeelsleden niet voorkomt. Dit geldt ongeacht sociale afkomst, ras, geslacht of geaardheid. We verwachten dat ouders, leerkrachten en leerlingen de Bijbelse kernwaarden en de daarvan afgeleide normen en regels die in de school gelden naleven. Zij weten dat er sancties volgen als zij dat niet doen.

Pesten wordt dan ook niet getolereerd. Een open en ondersteunende cultuur, waarin personeelsleden en leerlingen hun eigen verantwoordelijkheid hebben, bevordert hun welbevinden en vermindert problematisch gedrag. Door het vormgeven van het pedagogisch klimaat door middel van het proactief anticiperen op het groepsproces, kan bovendien veel leed worden voorkomen. Wanneer pesten zich toch voordoet, wordt dit opgevat als een probleem dat zich in de groep voordoet en dus om een groepsaankpak vraagt. Elk lid van de groep heeft bij het pesten een bepaalde rol, zelfs als toeschouwer, en dient vanuit die rol aangesproken te worden op zijn/haar verantwoordelijkheid. Het is onze overtuiging dat pesten alleen gestopt kan worden in een groepsgerichte aanpak. Uiteraard wordt het slachtoffer volledig in bescherming genomen. In het veiligheidsplan wordt het beleid met betrekking tot sociale veiligheid verder uitgewerkt.

Onderwijs op maat

De doop verplicht ouders en in het verlengde daarvan ons als school ertoe zoveel als in ons vermogen ligt onderwijs te bieden aan alle kinderen van de gemeenschap waarvoor de school functioneert. Ons zorgbeleid is erop gericht dat we alle leerlingen van Berséba-scholen met een extra ondersteuningsvraag in de regio Rivierenland zo veel mogelijk een plaats willen geven binnen onze school. Dit streven naar inclusief onderwijs kent echter haar grenzen. Indicatief daarvoor zijn het welbevinden van het kind, de opvangcapaciteit van de school en de wens van de ouders.

Groepsgerichte benadering

We werken met een didactisch model waarin alle leerlingen zijn opgenomen in een groepsgerichte werkwijze. Het werken met het daaraan gekoppelde groepshandelingsplan is gericht op basisvaardigheden en onderwijsinhoud en is proactief van aard. Door het gebruik van dit didactisch model voorkomen we veel individuele handelingsplannen. Wel is de groepsaankpak zodanig dat de individuele ontwikkeling van de leerling zichtbaar blijft.

Bij deze groepsgerichte benadering passen we de handelingsgerichte werkwijze toe. Met deze werkwijze proberen we op een doelgerichte interactionele manier proactief te anticiperen op de onderwijsbehoefte van de leerling. We verstaan daaronder datgene wat goed is voor de ontwikkeling van het kind. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de leerkracht om deze onderwijsbehoefte zo goed mogelijk te bepalen. Om te bepalen of een leerling specifieke onderwijsbehoeften heeft, kan een deskundige ingeschakeld worden, die een uitspraak doet over kind én context.

De onderwijsleermiddelen

De onderwijsleermiddelen die door de leerkrachten ingezet worden, dienen dienstbaar te zijn aan ons opvoedings- en onderwijsdoel en in overeenstemming te zijn met de grondslag van onze school, zodat geen informatie wordt verstrekt of een levensstijl wordt gelegitimeerd die daarmee in strijd is.

ICT

Onze levensbeschouwelijke uitgangspunten nopen tot een doordacht gebruik van de computer als onderwijsleermiddel in ons onderwijs. Onderwijskundig gezien heeft kennisoverdracht of het oefenen van vaardigheden via de computer een aantal voordelen. Zo kan de computer motiverend werken en kan elke leerling op zijn eigen niveau benaderd worden. Bij het proces van leerstofoverdracht en oefening kan de computer dan ook een ondersteunende en aanvullende rol vervullen. Wanneer het echter overdracht van leerstof betreft, waarbij normen en waarden een expliciete inhoudelijke rol spelen, dan mag in onze zienswijze de computer de leerkracht nooit vervangen. Het gebruik van ICT zal er in ons basisonderwijs dan ook nimmer toe mogen leiden dat de leerkracht zijn centrale positie in het proces van kennis- en normen en waarden-overdracht verliest.

We zijn van mening dat de computer met behoud van dit uitgangspunt in ons onderwijs effectief gebruikt kan worden. Daarnaast besteden we aandacht aan mediaopvoeding, waarbij geprobeerd wordt de leerlingen een houding van distantie bij te brengen ten aanzien van de moderne media als internet en sociale media.

Evaluatie

We zijn het als christelijke school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. De mate van die kwaliteit is slechts beperkt meetbaar, omdat een aantal essentiële factoren niet te kwantificeren zijn. Dit geldt zowel de beoordeling van het werk en de inzet van de leerkrachten als van de leerlingen. Bij het gebruik van instrumenten die de bekwaamheden van de leerkrachten en de vorderingen van de leerlingen meten, past terughoudendheid bij de

interpretatie van de gegenereerde kwantitatieve gegevens.

7.7 Schoolklimaat

We werken aan een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. We willen de leerlingen voorbereiden op het leven in de maatschappij. We ondersteunen de leerlingen bij het ontwikkelen van belangrijke sociale en maatschappelijke competenties. De leerlingen laten we ervaring opdoen met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en de samenleving. We streven naar een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan. Als personeel willen we een voorbeeld zijn voor de leerlingen door belangrijke waarden zichtbaar na te leven. We stemmen onze aanpak af op de leerlingenpopulatie van de school en de leefwereld van de leerlingen.

7.8 Toetsing en afsluiting

We streven er naar de toetsing en afsluiting van het onderwijs zorgvuldig te laten verlopen. We zorgen er voor dat de leerlingen goed worden voorbereid op de overgang naar het vervolgonderwijs. De leerlingen krijgen een passend advies voor het vervolgonderwijs. We hanteren hierbij een zorgvuldige procedure, waaruit onder andere blijkt dat we ernaar streven leerlingen gelijke kansen te bieden. Alle leerlingen in leerjaar 8 (behoudens wettelijke uitzonderingen) maken een eindtoets. De leerkrachten nemen de toets conform de voorschriften af. Wanneer de uitslag van de eindtoets een hoger schooladvies suggereert dan het gegeven advies, nemen we het advies in heroverweging. Als hierbij wordt afgeweken van de uitslag van de toets, wordt dit gemotiveerd aan de ouders. We informeren de ouders daarnaast over de vorderingen van de leerling en over de informatie over de leerling die aan de ontvangende school wordt verstrekt.

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. methode-gebonden toetsen en het Cito-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LOVS ParnasSys. Voor een toets-overzicht: zie bijlage. De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde agenda en de Cito-voorschriften. Ouders worden op de contactavonden geïnformeerd over de toets-resultaten. In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de centrale doorstroomtoets (Cito). Ouders krijgen in dat jaar ook een VO-advies voor hun kind. De adviesprocedure hebben we beschreven in het zorgstructuurdokument en de schoolgids.

7.9 Sociale en maatschappelijke competenties

We streven ernaar dat onze leerlingen sociale en maatschappelijke competenties behalen op het niveau dat ze op een verantwoorde wijze kunnen functioneren in het vervolgonderwijs en de maatschappij. We brengen daarvoor de kenmerken van onze leerlingenpopulatie in kaart. Op basis van wat we van de leerlingen weten stellen we heldere doelen over het niveau dat we met de leerlingen wat betreft de sociale en maatschappelijke competenties willen bereiken. We spannen ons in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de school verlaten eraan voldoen. We werken er naar toe dat er een goede aansluiting is op het vervolgonderwijs. We onderbouwen de resultaten die we op dat gebied willen bereiken en brengen de resultaten op een betrouwbare en inzichtelijke manier in kaart. We realiseren bovenstaande door de observatielijsten van ZIEN! te hanteren.

7.10 Taalleesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt –op basis van de leerlingenpopulatie- veel aandacht in ons curriculum. Lezen en taal behoren tot de kernvakken bij ons op school. We besteden daar veel tijd aan en we beschikken over leraren die effectief lees- en taalonderwijs kunnen geven. Indien gewenst krijgen de leerlingen extra instructie, extra aanbod en extra tijd.

Vanuit de subsidie 'verbetering basisvaardigheden' worden de volgende doelen nagestreefd op het gebied van taal:

Domein begrijpend lezen:

- Versterking lijn begrijpend luisteren in de groepen 1 t/m 3: training en coaching van de leerkrachten van groep 1 t/m 3.
- Nieuwe leerlijn, methodiek voor begrijpend lezen met team van groep 4 t/m 8 kiezen en implementeren: werken met stuurgroep, teamtraining en coaching in de klassenpraktijk.

Domein mondelinge communicatie en schrijven:

- De nieuwe methode Taal actief versie 5 eerst in de groepen 4 en 5 invoeren (m.i.v. cursusjaar 2023-2024) met de focus op een goede implementatie van de leerlijnen mondelinge communicatie (spreken en luisteren) en schrijven (van teksten). Latere invoering van Taal actief versie 5 in de groepen 6 t/m 8 (m.i.v. cursusjaar 2025-2026).

Domein technisch lezen:

- Uitbreiden en vernieuwen van de klassenbibliotheken en schoolbibliotheek. Zowel qua prentenboeken voor de onderbouw als leesboeken voor de bovenbouw.

Instructievaardigheden van leerkrachten versterken in het geven van taalonderwijs:

- Scholing en coaching voor groepsleerkrachten op instructievaardigheden inzake taalonderwijs. Versterken en verdiepen van de instructievaardigheden taal op weg naar een krachtige instructie met betrokken leerlingen.

Instructievaardigheden van onderwijsassistenten versterken in het geven van taalonderwijs:

- Scholing en coaching voor onderwijsassistenten op instructievaardigheden inzake taalonderwijs (onderwijsassistent zal meer binnen de groep worden ingezet). De instructiekwaliteit bij taal moet versterkt worden.

Met welk doel worden deze activiteiten uitgevoerd op het gebied van taal?

- De leerkrachten kunnen het didactische concept van de nieuwe methodiek / werkwijze voor begrijpend lezen goed hanteren.
- De leerkrachten hebben handvatten en adviezen gekregen over hoe een effectieve les begrijpend lezen het beste gegeven kan worden en hebben hier in de praktijk feedback op gekregen.
- De leerkrachten weten wat ertoe doet bij begrijpend luisteren en kunnen de essentie ervan in de dagelijkse praktijk laten zien.
- Er een kwaliteitskaart begrijpend luisteren / lezen opgesteld ('zo zijn onze manieren' voor begrijpend luisteren / lezen).
- De leerkrachten kunnen de domeinen mondelinge communicatie en schrijven krachtig hanteren in de dagelijkse praktijk.
- De leerkrachten en onderwijsassistenten zijn zich bewust hoe ze de leerling bij taalonderwijs tot leren kunnen brengen.
- De leerkrachten onderwijsassistenten kunnen de onderdelen en gereedschappen van het EDI model (Expliciete Directe Instructie) herkennen en de verbinding maken met hun eigen instructies om ze daarin toe te passen en te groeien in instructiekracht.
- (Voor)leescultuur bevorderen binnen de school en in de gezinnen.

7.11 Rekenen en wiskunde

Rekenen en wiskunde vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. We constateren dat rekenen in toenemende mate taliger is geworden, en dat dit bij steeds meer leerlingen leidt tot problemen. Daarom richt het automatiseren zich op kale sommen (om de basisvaardigheden goed in te slijpen). Rekenen beschouwen we als een kernvak op onze school. We besteden veel tijd aan rekenen en de leraren zijn gespecialiseerd in het geven van rekenonderwijs.

Vanuit de subsidie 'verbetering basisvaardigheden' worden de volgende doelen nagestreefd op het gebied van rekenen en wiskunde:

- Scholing op het gebied van instructievaardigheden en klassenmanagement bij het vak rekenen-wiskunde voor onderwijsassistenten.
- Coaching bij onderwijsassistenten op het gebied van instructievaardigheden en klassenmanagement bij het vak rekenen-wiskunde tijdens hulpmomenten voor zwakke rekenaars.
- Opzetten leerteam voor het vakgebied rekenen-wiskunde waarin kennisdeling en coaching op het gebied van rekenen-wiskunde centraal staan. Met name de thema's 'leerlijn meten' en 'toewerken naar het 1S-referentieniveau' staan centraal.
- Coaching op het gebied van bovenstaande thema's door middel van lesobservaties, nagesprekken en het bijhouden van ontwikkelpunten en persoonlijke leervragen op het gebied van rekenen.
- Scholing en coaching op het gebied van het afstemmen op de persoonlijke ontwikkelingsbehoeften van

leerlingen op het gebied van rekenen-wiskunde.

- Uitbreiding mogelijkheden bewegend leren door ondersteunende materialen en het goede gebruik van die materialen.
- Optimaliseren van het gebruik van de methode Rekenplein voor de onderbouw (groepen 0 t/m 2).

Het doel van de bovenstaande activiteiten is:

- De leerkrachten houden de kennis die zij hebben van de didactische modellen van de methode WIG5 levend en actueel binnen de school door middel van een professionele leergemeenschap waarin kennisdeling en coaching centraal staat.
- De leerkrachten kunnen het domein meten zodanig vormgeven dat de leerlijn passend is bij de methode.
- De leerkrachten en/of onderwijsassistenten zijn in staat om hun rekeninstructie zodanig af te stemmen naar de ontwikkelingsbehoeften en de handelingsniveaus van de (zwakkere) leerlingen.
- De leerkrachten kunnen hun rekenonderwijs zo vormgeven dat (boven)gemiddelde rekenaars effectief groeien naar resp. het 1F en 1S niveau.
- De leerkrachten kunnen hun rekenonderwijs zo vormgeven dat (boven)gemiddelde rekenaars effectief groeien naar resp. het 1F en 1S niveau.

7.12 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie, gezond gedrag en verkeer.

7.13 Engels

De beheersing van de Engelse taal vinden we van belang, omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. De aandacht die we besteden aan de Engelse taal zorgt ervoor, dat onze school zich onderscheidt van andere scholen.

7.14 Burgerschap

De wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap vraagt van het onderwijs om actief burgerschap en sociale cohesie te bevorderen. Het onderwijsaanbod dient zich herkenbaar te richten op bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, aan de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties die daarbij van belang zijn en aan een schoolcultuur waarin basiswaarden worden voorgeleefd en waarmee kan worden geoefend.

We zetten in op drie domeinen:

1. Het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
2. Het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.
3. Het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid, en de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.

Het doel van onderwijs en opvoeding m.b.t. burgerschap

We verhouden ons tot de Ander (God)

Het hoogste doel van de mens is 'God te dienen en zich voor eeuwig in Hem te verheugen'. Hiervoor is de wedergeboorte nodig, waardoor het hart en de wil zo veranderd wordt, dat we als inwoner en pelgrim op aarde gaan verkeren (naar 1 Petr.2:11). De wetten van Gods Koninkrijk zijn voor ons leidend. Deze zijn samen te vatten met de volgende woorden: "God lief te hebben boven alles en onze naasten als onszelf?" Een verdere uitwerking is te vinden in de 10 geboden en wordt toegelicht in de Heidelbergse Catechismus.

We verhouden ons tot anderen (burgerschap)

De Bijbel leert ons dat wij hier op aarde geen blijvende stad hebben, maar dat we de toekomstige moeten zoeken. Dit helpt ons om los te komen van alle aardse ambitie naar roem en rijkdom, en om onszelf dienstbaar op te stellen aan onze naaste (dichtbij en ver weg). We wonen slechts een klein poosje op aarde. Een goede inwoner zorgt voor anderen, is trouw, neemt verantwoordelijkheid, erkent gezag en voelt zich medeverantwoordelijk voor de samenleving waarin hij leeft. Door zijn levenswandel wint hij anderen voor Christus.

We verhouden ons tot het andere (de wereld om ons heen)

God houdt Zijn schepping in stand. Niettemin hebben wij nog steeds de plicht om de aarde 'te bouwen en te bewaren'. Als rentmeester zijn we verantwoording schuldig aan God. Zorg voor de schepping, dichtbij en ver weg, is dan ook een belangrijk vormingsdoel in ons onderwijs.

We verhouden ons tot onszelf: geloof, hoop, liefde, wijsheid, rechtvaardigheid, moed, zelfbeheersing.

Het dienen van God, de naaste en de schepping, is een onmogelijke taak zolang we onszelf als het middelpunt van de wereld beschouwen. Het kan met onze kinderen alleen goed gaan als ze leren gehoorzamen, als ze zich onderwerpen en als het hun verlangen wordt om goed te zijn. Daarom oefenen we onszelf en onze kinderen gedurig in de deugden geloof, hoop, liefde, wijsheid, rechtvaardigheid, moed en zelfbeheersing (waar alle andere deugden in begrepen zijn, en die strijden tegen alle ondeugden). Het streven naar het goede maakt kinderen afhankelijk van de hulp en de genade van God, aangezien onze krachten steeds tekort schieten. Alleen zo krijgen onze leerlingen een gezond zelfbeeld, wat hen in staat stelt om het goede voor de samenleving te zoeken.

We gaan onder andere uit van de onderstaande Bijbelse waarden:

- *Verantwoordelijkheidsbesef en rentmeesterschap* (Luk. 16:2; vgl. Gen. 2:15 en 3:23): We zijn als individu en gemeenschap verantwoordelijk voor onszelf, voor onze naaste, voor de gemeenschap waarin we leven, voor het (omgaan met) schepping en milieu. We zijn verantwoording verschuldigd aan God, maar ook bereid verantwoording af te leggen aan anderen. We streven duurzaamheid na in het gebruik van de (grondstoffen van de) aarde en in relaties. Dit is solidariteit in gebondenheid aan Gods Woord als grondslag.
- *Rechtvaardigheid en eerlijkheid* (Micha 6:8): Er is geen verschil in het benaderen van mensen op grond van geslacht, ras, leeftijd, cultuur of sociale klasse. We streven een democratische rechtsstaat en gerechtigheid na en gaan eerlijk en integer om met alle mensen. Dit is gelijkwaardigheid zoals de Bijbel het ons voorhoudt. Dit wil niet zeggen dat iedereen in alle opzichten gelijk is. Er zijn namelijk verschillen tussen mannen en vrouwen (Gen. 1:27), overheid en onderdaan (Rom. 13:1-2), rijk en arm (Spr. 22:2).
- *Weldadigheid liefhebben en weldoen* (Micha 6:8 en Luk. 10:37 vv.): God vraagt ons alle mensen wel te doen en liefde tot de naaste te betrachten. We zien om naar elkaar en streven het vormen van een gemeenschap na. Dit is voor ons solidariteit, het altijd liefhebben van personen en het hen weldoen. Gedrag, handelingen en ideeën worden alleen als legitiem geaccepteerd wanneer deze overeenstemmen met Bijbelse waarden en normen.
- *Nederigheid* (Rom. 12 en Micha 6:8): Ons past bescheidenheid en ootmoed. Individualisering en (ongelimiteerde) zelfontplooiing strijden met deze waarde.
- *Afhankelijkheid (van God) en onderworpenheid* (Bijbel en gezag) (2 Kor. 9:13 en Ef. 5:21): We erkennen dat we afhankelijk zijn van God als Schepper en Onderhouder van al het geschapene. We onderwerpen ons aan het door God gegeven gezag. Tegelijkertijd erkennen gezagsdragers hun grote verantwoordelijkheid. Vanuit deze afhankelijkheid en onderworpenheid krijgt in de weg van wedergeboorte de vrijheid in Christus gestalte. Christelijke vrijheid is vrijheid in gebondenheid aan Gods wet. Vrijheid die misbruikt wordt ten koste van onszelf, onze naaste en de aarde verwerpen we als on-Bijbels.

Op basis hiervan besteden we ook aandacht aan de onderstaande waarden voor ons leven in de hedendaagse Nederlandse samenleving in de geldende rechtsorde:

- *Samenleven*: we hebben elkaar nodig in allerlei verbanden, gezin, familie, kerk, dorp, bedrijf enzovoorts, voor zorg, hulp, liefde, samenwerking. Daar gelden ook gezagsverhoudingen. De overheid moeten we allemaal gehoorzamen.
 - *Verdraagzaamheid*: in ons land leven we met verschillende bevolkingsgroepen en levensovertuigingen. We moeten voor alle mensen vrede bewaren. Het is niet aan ons om over mensen te oordelen, wel kan het zinvol zijn om (na geluisterd te hebben) iets te zeggen over opvattingen of ideeën.
 - *Vrijheid in de rechtsstaat*: daarom zijn er staatsvrije sferen, grondrechten. Bijvoorbeeld vrijheid van geloofsovertuiging en vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging. De wet kan aan de uitoefening hiervan wel grenzen stellen. Voor de wet is iedereen gelijk, ongeacht ras, geslacht, geaardheid et cetera.
 - *Democratie*: onze staatsinrichting is democratisch. Dat doet niets af aan het gezag van de regering maar betekent wel dat we als burgers ook een verantwoordelijkheid hebben om bijvoorbeeld te stemmen indien mogelijk, en ons waar mogelijk in te zetten voor de samenleving. Geweldsmonopolie berust bij de staat; door burgers worden uitsluitend vreedzame en geweldloze methoden gehanteerd.
1. Gelet op onze schoolidentiteit kiezen wij voor burgerschap waarbij we dienstbaar zijn aan de gemeenschap waartoe we behoren, zonder in strijd te komen met de Bijbel.
 2. We hechten aan het bewaken en doorgeven van tradities en gebruiken en we vinden het hanteren van gedeelde

waarden en het vervullen van plichten jegens de gemeenschap in een participatiesamenleving van groot belang.

3. De vorming van waarden bij onze leerlingen proberen we te bereiken via overdracht, waarbij de Bijbel normerend is. Daarnaast werken we aan het aanleren en oefenen van vaardigheden zodat de leerlingen op een verantwoorde wijze deel uit te kunnen maken van de pluriforme en democratische samenleving van ons land.
4. Voor kritische reflectie en zelfstandige oordeelsvorming vinden we de leerlingen in het basisonderwijs (met name in de onderbouw) nog erg jong. In de eerste helft van de schooltijd zal de focus vooral liggen op het overdragen van waarden en normen.
5. In de hogere groepen wordt begonnen met het kennismaken met andere godsdiensten naast het christendom, culturen, visies en meningen over allerlei levensbeschouwelijke en ethische onderwerpen.

Doelgericht en samenhangend

Het bovenstaande betekent dat we op een doelgerichte en samenhangende wijze actief burgerschap en sociale cohesie bevorderen waarbij we ons herkenbaar richten op:

- het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, en het handelen naar deze basiswaarden op school; door:

- gebruik te maken van lesmethodes die voldoen aan de kerndoelen.
- de lesstof zodanig aan te bieden en te laten verwerken, dat naast kennisoverdracht ook verwerking van de kennis en de toepassing ervan in de praktijk wordt vormgegeven.

- het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties (zoals maatschappelijk verantwoord handelen, omgaan met conflicten) die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving; door:

- structureel aandacht te besteden aan persoonsvorming en het omgaan met anderen. Aanvankelijk vooral in de context van de veilige omgeving van de school. Vervolgens zal in de tweede helft van de schoolloopbaan de stap 'van-binnen-naar-buiten' worden gezet.
- Kennis en vaardigheden te ontwikkelen om het gesprek aan te gaan met burgers in de samenleving die andere opvattingen hebben.

- het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden. door:

- gebruik te maken van eigentijdse methoden voor diverse vakgebieden (waaronder geschiedenis, aardrijkskunde, natuur & techniek) die deze thema's voor een deel in zich hebben
- ten aanzien van de overige thema's lesmateriaal te verzamelen en te gebruiken waarmee dit bevorderd wordt.
- leerkrachten toe te rusten om (het respect voor) deze verschillen in de klas te bespreken, door hieraan met regelmaat aandacht te besteden bij studiedagen etc.
- duidelijke schoolregels te hanteren en te handhaven als het gaat om respectvol taalgebruik door leerlingen, geen vloeken en geen discriminerende uitingen naar bijvoorbeeld homo's, moslims, mensen met een migratieachtergrond etc.

Met bovenstaande willen we ook vooral de juiste houding (attitude) bij de leerlingen bewerkstelligen. Conform de burgerschapswet draagt het bevoegd gezag van onze school zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de in deze visie opgenomen waarden, creëert het een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met en het handelen naar deze waarden en draagt het verder zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten.

Concreet

- We gaan dit vorm geven aan de hand van doorlopende leerlijnen (van groep 1 tot groep 8) die uitgewerkt is in de Burgerschapsboom van de SLRO (Stichting Leermiddelenontwikkeling Reformatorisch Onderwijs). Vanuit de uitwerkingen met betrekking tot Burgerschap zoals beschreven op de website curriculum.nu zijn hoofddoelen geformuleerd. Uit deze hoofddoelen vloeien kennisdoelen en vaardigheidsdoelen voort. Voor de onderbouwgroepen, voor de middenbouwgroepen en voor de bovenbouwgroepen wordt vervolgens aangegeven aan de hand van welke lessen uit één van de gebruikte methodes of via aanvullende materialen, op welk moment en op welke wijze gewerkt kan worden aan de kennis en aan het oefenen van de vaardigheden.
- Uit bestaand curriculum (methodes t.a.v. de verschillende vakgebieden) zal door de school content gehaald worden om de leerlijn inhoudelijk van lesmateriaal en thema's te voorzien.

- Daarnaast zal door de school materiaal gezocht en aangeschaft (dan wel ontwikkeld) worden om de overige aspecten van de leerlijnen voldoende te voorzien van lesmateriaal en thema's.
- Zodat vervolgens op een doelgerichte en samenhangende wijze invulling gegeven zal worden aan het burgerschapsonderwijs.
- We geven het team inzicht in wat burgerschap inhoudt en wat de reikwijdte daarvan is: Het team volgt sessies.
- We schaffen een monitoringsinstrument aan en implementeren dit instrument binnen de school..
- De gedachte is om jaarlijks een burgerschapsdag te organiseren.
- We laten regelmatig de takken van de burgerschapsboom de revue passeren in een personeelsoverleg. De leerkrachten kennen de takken + concrete voorbeelden.
- We zetten in op acties om burgerschap op leerling-niveau concreet te maken, Bijvoorbeeld met behulp van een poster.

Onderwijstijd

Burgerschapskunde maakt integraal onderdeel uit van andere vakken en is niet afzonderlijk ingeroosterd als vak, met uitzondering van de oefening van de sociale vaardigheden.

Didactisch handelen

De keuze van de didactische werkvormen wordt (voor zover niet aangegeven in leerlijnbeschrijving en/of in de methode) overgelaten aan het oordeel van de leerkracht, in acht nemend de leeftijd van de leerling, de aard van het onderwerp en de grondslag van de school.

Monitoren

De effecten van dit onderwijs monitoren we door:

- Kennis te toetsen
- Vaardigheden en houding (attitude) te evalueren

Daarvoor zetten we in ieder geval het volgende in:

- Het programma ZIEN!+ (dat doorontwikkeld is, zodat het ingezet kan worden voor de evaluatie van burgerschapsvaardigheden en de daarbij behorende attitude.)
- Evaluatiegesprekken met vertegenwoordigers van de school voor voortgezet onderwijs waar onze leerlingen naar toe gaan. (1x per jaar uitgevoerd door de directie).
- Sociogrammen in de groepen 3-8 (2x per jaar uitgevoerd door de leerkrachten)
- De jaarlijkse luistergesprekken met de ouders (1x aan het begin van het schooljaar)
- De oudercontactavond (2x per jaar)
- De leerling- en groepsbesprekingen (6x per jaar)
- Ouderenquêtes (1x per 2 jaar)
- Gesprekjes met leerlingen (kindgesprekken 2x per jaar)

7.15 Digitale geletterdheid

Onze leerlingen leven in een digitale samenleving. Daarin spelen technologie en media een belangrijke rol. Wij vinden het daarom van belang dat onze leerlingen digitaal geletterd zijn, omdat ze dan pas als actieve, verantwoordelijke en zelfstandige burgers optimaal kunnen functioneren in de maatschappij. Wij besteden op onze school planmatig aandacht: ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, computational thinking en informatievaardigheden. Wij vinden leerlingen digitaal geletterd wanneer ze bewust, verantwoordelijk, kritisch en creatief gebruik kunnen maken van digitale technologie, digitale media en andere technologieën.

We hebben binnen onze school een ICT-commissie die de implementatie van Digitale Geletterdheid begeleidt.

De volgende acties gaan we uitvoeren vanuit de subsidie 'verbetering basisvaardigheden':

- We herzien onze visie op de hierboven genoemde domeinen. Vanwege voortgaande ontwikkeling en toenemende digitalisering is herziening noodzakelijk.
- We selecteren en implementeren een nieuwe methode voor deze domeinen.
- Op dit moment zijn het voornamelijk de bovenbouwgroepen die (beperkt) onderwijs krijgen op deze domeinen. Dat breiden we uit naar de onderbouwgroepen.
- We stemmen af tussen de ouder(s)/verzorger(s) om tot een verantwoorde onderwijsvorm te komen die past bij onze identiteit.
- We scholen het team om op een goede en verantwoorde wijze het burgerschapsonderwijs in te vullen.
- Er wordt goed afgestemd met de ontwikkeling van de andere basisvaardigheden omdat het te verwachten is

dat ook daar vragen over digitalisering ontstaan.

7.16 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen en dat ze zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Dat zij kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en dat ze die leren begrijpen en waarderen. Daarnaast: wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten, dat zij kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal, en daarop kunnen reflecteren. In ons aanbod besteden we daarom expliciet en gestructureerd aandacht aan kunstzinnige vorming.

7.17 Bewegingsonderwijs

Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding, opvoeding is wat ons betreft een zaak van hoofd, hart en handen. Daarnaast vinden we het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen.

7.18 Passend onderwijs

Binnen onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We gebruiken handvatten van handelingsgericht werken (HGW). We gebruiken zowel individuele plannen als groepsplannen. Alle leerkrachten beschikken over een groepsoverzicht met daarop de kenmerken van hun leerlingen. De leerkrachten stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. Ze dragen er op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en dat het onderwijs wordt afgestemd op groepjes leerlingen en leerlingen individueel. Omdat “afstemming” (differentiatie) van het onderwijs op leerlingen niet eenvoudig is, monitort de school voortdurend of de leerkracht voldoende in staat zijn om hun onderwijs af te stemmen op de groep, de subgroepjes en de individuele leerlingen. Dit doen we m.b.v. ons observatie-instrument, vragenlijsten (leraren, ouders), maar ook via ons personeelsbeleid.

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding. Voor leerlingen die structureel een onderwijsaanbod nodig hebben op een ander niveau dan de leeftijdsgroep, bieden wij een passend onderwijsaanbod, ondersteuning en/of begeleiding, gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling. We evalueren periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft en stellen de interventies zo nodig bij. We hebben in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat we onder extra ondersteuning verstaan en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben, leggen we in het ontwikkelingsperspectief vast hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoefte van de leerling.

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling, dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel hebben we beschreven welke extra ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

Inclusief onderwijs sluit aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden en de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Een inclusieve(re) leeromgeving gaat uit van verschillen tussen leerlingen. Hoe kan een inclusieve(re) leeromgeving worden ingericht en versterkt? Op welke manier kan optimaal tegemoet gekomen worden aan de ondersteuningsbehoefte van leerlingen? Wat vraagt lesgeven in een inclusieve(re) omgeving van leraren? Op welke manier kan het onderwijs (effectief) samenwerken met maatschappelijke organisaties als jeugdhulp en zorginstellingen?

7.19 Afstemming (differentiëren)

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken handelingsgericht (HGW), met groepsplannen en individuele plannen. Alle leraren beschikken over een groepsoverzicht met daarop de kenmerken van hun leerlingen, en de bevorderende en belemmerende factoren. Op basis daarvan stellen de leraren enkele malen per jaar een plan op. De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken en het niveau van de leerlingen in een groep. De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Directe Instructie.

7.20 Ononderbroken ontwikkeling

We streven ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Onze leraren zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van het LOVS ParnasSys (cognitieve ontwikkeling) en het LOVS Zien (sociale ontwikkeling). Omdat we opbrengstgericht werken vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze doelen (normen/verwachtingen). Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij, en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning. In ons zorgstructuurdocument staat onze zorgstructuur uitgebreid beschreven (zie bijlage). In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) [zie bijlage] staat beschreven welke basisondersteuning we kunnen leveren en welke extra ondersteuning. Om de ononderbroken ontwikkeling te waarborgen, hanteren we normen voor verlengen (12%), zittenblijven (3%) en de schoolloopbaan (5%). Als de normen overschreden worden, stellen we interventies vast.

7.21 Resultaten

We zijn het als christelijke school aan onze grondslag verplicht kwalitatief goed onderwijs te bieden. De mate van die kwaliteit is slechts beperkt meetbaar, omdat een aantal essentiële factoren niet te kwantificeren zijn. Bij het gebruik van instrumenten die de vorderingen van de leerlingen meten, past terughoudendheid bij de interpretatie van de gegenereerde kwantitatieve gegevens. We vinden het van belang dat onze leerlingen presteren op het niveau dat van ze verwacht mag worden.

We streven naar goede opbrengsten na m.b.t. met name Lezen, Taal, Rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden, en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend (en succesvol) vervolgonderwijs. Op onze school werken we resultaatgericht: we beschikken over normen voor de eindtoets, de tussentoetsen en de sociale resultaten. Op basis van een analyse van de resultaten stellen we interventies vast. Jaarlijks ontwerpen we een overzicht van normen en toetsuitslagen (zie bijlage).

Op onze school werken we opbrengstgericht. Daarbij richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore van de Cito-toetsen. Per Cito-toets hebben we een norm vastgesteld. Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. Bij de bespreking van de groep (leerlingen) wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde niveauwaardescore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde niveauwaardescore). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB-er en de leerkracht interventies afgesproken. Deze interventies kunnen zijn:

- Meer tijd besteden aan dat vak-/vormingsgebied (roosteren)
- Instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen
- Meer automatiseren
- Methode-aanbod opplussen
- Differentiatie aanpassen

De schoolleiding en de IB-er voeren vervolgens klassenconsultaties uit om te observeren, of het de leerkracht lukt om de interventies toe te passen en te bepalen of de interventies effect hebben. Leerkrachten worden ook gekoppeld (collegiale consultatie) om good practice op te doen.

8 Personeelsbeleid

8.1 Integraal personeelsbeleid

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school, en aan de vastgestelde competenties. We gaan uit van de volgende competenties:

1. Gebruik Leertijd
2. Pedagogisch handelen
3. Didactisch handelen
4. Instructie geven
5. Differentiëren
6. Klassenmanagement
7. Zelfstandig werken

8. Opbrengstgericht werken
9. Beroepshouding
10. Vormgeven aan de identiteit van de school

De vastgestelde criteria bij de tien competenties zijn verdeeld naar start- basis- en vakbekwaam en daarna vormgegeven in een observatie-instrument. De inhoud van het observatie-instrument staat niet alleen centraal bij de diverse groepsbezoeken, maar bij alle instrumenten voor personeelsbeleid en met name bij de functionerings- en beoordelingsgesprekken.

We zoeken binnen de gestelde kaders naar mogelijkheden om de leerkrachten meer intrinsiek te motiveren voor zijn of haar beroep; meer het eigenaarschap bij de leerkracht te leggen; te zoeken naar een verdergaande professionele cultuur. We experimenteren in de komende schoolplanperiode met andere overlegvormen; vormen van samenwerking die groepsoverstijgend zijn. Dit alles om:

- binnen een professionele leergemeenschap meer recht te doen aan de kwaliteiten van de leerkracht;
- binnen de professionele leergemeenschap meer tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen.

De personeelsformatie wordt jaarlijks met het team vastgesteld. Deze formatie is gebaseerd op het werkverdelingsplan.

8.2 Professionele cultuur

Een belangrijke voorwaarde voor schoolontwikkeling is de aanwezigheid van een professionele cultuur. In een professionele schoolcultuur handelen teamleden vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het primaire proces als voor processen die hierop van invloed zijn. Een klimaat waarin alle belanghebbenden zich positief betrokken tonen op elkaar en daarnaast hun eigen verantwoordelijkheid kennen en nemen is in sterke mate positief van invloed op het verandervermogen van de school. Om deze professionele cultuur te stimuleren, stuurt de schoolleiding expliciet op versterking van vakmanschap, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en een samenwerking die gericht is op kwaliteitsverbetering. Jaarlijks worden activiteiten met dit doel ingepland.

Als team hebben we de volgende kernwoorden met betrekking tot een professionele cultuur geformuleerd:

- samenwerking
- betrokkenheid
- collegialiteit
- communicatie
- professionele leerhouding

8.3 Persoonlijke ontwikkeling

Algemeen

Onze school stelt zoveel mogelijk alleen leraren aan die bevoegd zijn, en start bij nieuwe leraren per direct met de ontwikkeling van de bekwaamheid. De leraren houden hun eigen ontwikkeling bij in een portfolio (als belangrijk onderdeel van het bekwaamheidsdossier). De schoolleider is geregistreerd schoolleider. Wij hebben een aantal medewerkers met een bepaalde functie. Deze medewerkers hebben specifieke scholing gevolgd om de functie effectief te kunnen vervullen.

Persoonlijke ontwikkelplannen

Voor elke medewerker is vastgelegd waar hij/zij zich in het kader van zijn persoonlijke ontwikkeling op richt. De doelen die de medewerker nastreeft en wat daarvoor nodig is aan scholing, ondersteuning, begeleiding, hoe dit planmatig aangepakt wordt enz. De medewerkers stellen hun ontwikkeldoelen zoveel mogelijk af op de doelen van de school, op de eisen die gelden voor hun functie (en daarbij behorende bekwaamheidseisen en beroepsprofielen). De uitvoering hiervan wordt periodiek geëvalueerd.

Vakbekwaamheidsdossier

Elke medewerker beschikt over een vakbekwaamheidsdossier. Dit is te onderscheiden van het personeelsdossier of maakt daar onderdeel van uit. Het personeelsdossier is het zakelijk dossier van het bevoegd gezag. Het vakbekwaamheidsdossier is het dossier van de werknemer, gericht op de persoonlijke ontwikkeling onder verantwoordelijkheid van de werkgever. Het vakbekwaamheidsdossier bevat naast gegevens van de betrokkene in ieder geval een beschrijving van opleiding, ontwikkeling en ervaring, een overzicht van competenties, voornemens

voor de persoonlijke ontwikkeling en verslagen van gesprekken rondom de persoonlijke ontwikkeling.

Gesprekkencyclus

De persoonlijke vakbekwaamheden worden binnen de gesprekkencyclus besproken. Na bespreking en vaststelling van de te ontwikkelen vakbekwaamheden beschrijft iedere medewerker zijn plannen voor persoonlijke ontwikkeling. Dit wordt binnen de gesprekkencyclus besproken met de leidinggevende en, al dan niet aangepast en vervolgens vastgesteld. Om de voortgang van de ontwikkeling te volgen worden regelmatig gesprekken gevoerd, waarin de realisering van de persoonlijke ontwikkeling besproken wordt. Er wordt geëvalueerd welke vakbekwaamheden eigen gemaakt zijn en er wordt afgesproken welke vakbekwaamheden nog eigen gemaakt moeten worden in het persoonlijk handelen. (zie het observatie instrument) De gesprekkencyclus bestaat uit verschillende typen gesprekken. Zo hanteren we het functioneringsgesprek (1x per jaar), beoordelingsgesprek (1x per 4 jaar) en de POP-gesprekken (2x per jaar).

8.4 Introductie en begeleiding nieuwe leerkrachten

Nieuwe leerkrachten worden gecoacht door een schoolopleider SAM. Naast de uren duurzame inzetbaarheid krijgen de startende leerkrachten een 'bijzonder budget' van 40 uren op jaarbasis voor het inwerken in de organisatie. De schoolopleider SAM begeleidt de nieuwe leerkracht in zijn eerste jaar en volgt de 'startersmap nieuwe leerkrachten'. Daarnaast volgt de nieuwe collega de werkplaats startende leerkracht. Nieuwe leerkrachten ontwikkelen een POP tijdens dit traject en dan met name m.b.t. de criteria die zijn gerelateerd aan de fase 'startbekwaam'. De plaatsing in een groep is afhankelijk van de kwaliteit(en) van de nieuwe collega. Lesobservaties worden uitgevoerd door de schoolopleider SAM, de IB-er en de teamleider/directeur. Om te bepalen of de nieuwe leerkracht zich in voldoende mate ontwikkelt naar basisbekwaam, gebruikt de school het observatie-instrument.

Diverse collega's zijn opgeleid tot werkplekbegeleiders SAM voor PABO-studenten. Daarnaast heeft de school twee schoolopleiders. Deze schoolopleiders begeleiden de hiervoor genoemde werkplekbegeleiders. Verder stimuleren zij in samenspraak met de directie de kwaliteit van het opleiden van studenten, zodat laatstgenoemden een goede basis krijgen voor hun latere beroep als leraar.

Concreet betekent dit het volgende:

- Als school gaan we voor een prolongatie van het SAM-certificaat voor 4 jaar.
- We nemen als school de verantwoordelijkheid om Pabo-studenten een kans te geven om hen kennis te laten maken met ons onderwijs.
- We nemen als school de verantwoordelijkheid om OA-studenten van het Hoornbeek-college een kans te geven om hen kennis te laten maken met ons onderwijs.
- We volgen indien nodig de mentorplus-cursus, om onze vaardigheden m.b.t. het begeleiden van studenten op peil te houden.

8.5 Taakbeleid

Op onze school overleggen we jaarlijks met elkaar over de taakverdeling. Iedereen krijgt dan taken toebedeeld op basis van wensen, talenten en beschikbaarheid. Vóór de zomervakantie wordt met iedere individuele werknemer schriftelijke afspraken gemaakt over het aantal lessen of lesgebonden en/of behandeltaken, de tijd voor voorbereiding en nazorg, de professionalisering en overige taken. Voor het vaststellen van het taakbeleid gebruiken we het instrument Cupella.

9 Organisatiebeleid

9.1 De schoolleiding

Onze school is één van de vier scholen van de Vereniging tot het verstrekken van Christelijk onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Neder-Betuwe. De directie (directeur en teamleider) geven –onder eindverantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder van de Vereniging- leiding aan de school. Op moment van schrijven van dit schoolplan is er sprake van een vacature voor directeur. Vanaf schooljaar 2023-2024 werken we met een MT bestaande uit drie teamleiders. De directie is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het (uitvoeren van het) beleid. De directie wordt bijgestaan door een IB-er. De school heeft de beschikking over een Adviesraad. Op Verenigingsniveau is er een Gemeenschappelijke AdviesRaad.

9.2 Groeieringsvormen

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem. Informatie over de groepsindeling is te vinden in de schoolgids.

9.3 Veiligheid

We streven een sociale, fysieke en psychisch veilige omgeving voor de leerlingen na. We hebben het veiligheidsbeleid beschreven dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Dit beleid is beschreven in diverse documenten, zoals het document taakbeschrijvingen veiligheid, Anti-pestprotocol, Pestvragenlijst, sociaal veiligheidsplan, de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De veiligheidsbeleving en het welbevinden van de leerlingen wordt 2x per jaar gemeten met een gestandaardiseerd instrument ZIEN!. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school streeft ernaar, zoveel als mogelijk, (digitaal)pesten, agressie en geweld in elke vorm te voorkomen en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert. De school waarborgt de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen en medewerkers.

De school beschikt over een registratiesysteem: de veiligheidscoördinator of leerkracht registreert ongevallen en incidenten (met behulp van een format). Een incident of een ongeval wordt geregistreerd wanneer ingeschat wordt dat het werkelijk een incident/ongeval is, of na een officiële klacht. De veiligheidscoördinator analyseert jaarlijks de gegevens die aangeleverd worden door de leraren en stelt, in overleg met de directie, op basis daarvan actiepunten vast. Deze worden vastgelegd in het veiligheidsverslag.

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de schoolgids worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid. Alle personeelsleden zijn opgeleid tot BHV'er.

9.4 Sociale, fysieke en psychische veiligheid

We willen zorg dragen voor een (sociaal, fysiek en psychisch) veilige omgeving voor leerlingen, binnen een ondersteunend pedagogisch klimaat. We hebben actueel zicht op de beleving van de veiligheid en op het welbevinden van de leerlingen. Het veiligheidsbeleid dat is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten hebben we vastgelegd. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treffen we maatregelen om de situatie te verbeteren. We hebben een persoon als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten. We spannen ons in om pesten, agressie en geweld in elke vorm te voorkomen en treden zo nodig snel en adequaat op. De school waarborgt de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen en medewerkers.

Veiligheidsprotocol

Er is een veiligheidsprotocol opgesteld. De uitvoering hiervan berust bij de veiligheidscoördinator. In voorkomende gevallen handelen we volgens het protocol. Eén keer in de vier jaar wordt een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd. De veiligheidsbeleving van teamleden is ook een onderdeel van de vragenlijst leraren die periodiek wordt afgenomen. We registreren de verschillende vormen van incidenten. Daarnaast is er een ongevallenregistratie. De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. De ouders worden periodiek bevraagd op veiligheidsaspecten. De school probeert incidenten zoveel als mogelijk te voorkomen.

Vertrouwenspersoon

Onze school kent een interne vertrouwenspersoon. Zij is bekend bij de leerlingen, omdat zij twee keer per jaar een bezoek brengt aan elke groep en dan uitlegt wat haar werkzaamheden zijn. Zij beschikt over een brievenbusje waarin leerlingen (anoniem) zaken kunnen aangeven. Daarnaast beschikt de school ook over een externe vertrouwenspersoon. Veiligheidsbeleving is het een vast agendapunt tijdens de groepsbespreking met de intern begeleider. De intern begeleider draagt er zorg voor dat signalen op het OT besproken worden. De intern begeleider is tevens coördinator op het gebied van sociale veiligheid.

De monitoring van de veiligheidsbeleving van de leerlingen wordt aangestuurd door de coördinator van sociale veiligheid.

Preventie

De school probeert incidenten te voorkomen. Er zijn school- en klassenregels (w.o. pleinregels; de regels zijn m.n.

gedragsregels: hoe ga je met elkaar om?). Deze regels worden ook daadwerkelijk gehanteerd. De school beschikt daarnaast over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag. In het leerlingvolgsysteem Zien+ houden we de resultaten bij.

Alle personeelsleden zijn opgeleid tot BHV'er.

9.5 Privacy

Onze school beschikt over een AVG-medewerker die mede de privacy borgt. Binnen de school is een privacyreglement waarin staat hoe wij met privacy omgaan. In het reglement staat hoe we omgaan met de persoonsgegevens van leerlingen, medewerkers en ouders en hoelang deze gegevens worden bewaard. In het reglement garanderen we dat de persoonsgegevens zorgvuldig worden behandeld. Dat betekent dus ook dat de informatie die we in de schooladministratie (o.a. het LOVS) vastleggen juist, nauwkeurig én volledig up-to-date is.

9.6 Interne en externe communicatie

Algemeen

In onze communicatie streven we ernaar goed te luisteren, in te leven en feedback te geven. We zijn ons ervan bewust dat goede communicatie essentieel is en voortdurend de aandacht vraagt. We vinden het belangrijk om met alle belanghebbenden, zowel intern als extern tijdig, adequaat en doelmatig te communiceren.

Interne communicatie

Interne communicatie vraagt een inspanning van alle betrokkenen. Er is sprake van een functionele overlegcultuur en overlegstructuur. Alle interne communicatie moet gezien worden in het belang van goed onderwijs voor de kinderen en een goede werksfeer voor schoolleiding en leerkrachten. De interne informatievoorziening draagt er aan bij dat teamleden tijdig, open en volledig geïnformeerd worden.

Externe communicatie

De communicatie met externen staat in dienst van het op school gegeven onderwijs en degenen die daarbij zijn betrokken. Een goede communicatie met externen is representatief voor de onderwijscultuur en onderwijsstructuur van de school. De communicatie is transparant.

Oudercommunicatie

Goede communicatie is essentieel, in het belang van de kinderen en in het belang van de onderlinge relatie. De informatievoorziening houdt rekening met verwachtingen van ouders en stelt ouders in staat om te begrijpen, mee te leven en mee te denken.

Ouders zijn een belangrijke gesprekspartner voor de school. Ouders zijn de eerstverantwoordelijke in de opvoeding voor de kinderen. Wanneer zij de taak van het onderwijs van hun kinderen in handen leggen van de school, heeft de school de ruimte om op eigen terrein onderwijskundig beleid te voeren. Uiteraard worden de ouders voortdurend betrokken bij het gesprek over de invulling van het onderwijs. School en ouders hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid met inachtneming van de plichten en de daarop gebaseerde rechten van ouders. De betrokkenheid van ouders bij het onderwijs is van belang voor het welbevinden van het kind, maar levert ook een positieve bijdrage aan de resultaten van het onderwijs. Ouderbetrokkenheid gaat feitelijk niet over eigenaarschap. Ouders dragen hun opvoedingstaak deels aan de school over; maar blijven zich wel verantwoordelijk voelen voor de opvoeding van hun kinderen. Dat kan alleen wanneer de school zich ook constructief opstelt en in gesprek blijft met ouders op basis van gelijkwaardigheid, waarbij ieder zijn eigen plaats weet. De school is als gezagdragend instituut van zekere waarde, maar dat zou onbedoeld afstand kunnen scheppen waardoor ouders belemmerd worden voor een open gesprek over wederzijdse verwachtingen. Dit kan ondervangen worden door als school nadrukkelijk het initiatief te nemen in het betrekken van ouders bij het onderwijs, niet alleen door hulp van ouders te vragen (ondersteuning door middel van vrijwilligerswerk etc.), maar juist ook door met ouders in gesprek te gaan over onderwijsinhoudelijke zaken. Daarbij is het van belang dat zowel school als ouders elkaar versterken en voor hun eigen terrein verantwoordelijk blijven.

9.7 Opvang op school

De school heeft de wettelijke verplichting leerlingen van 's morgens 7.30 uur tot 's avonds 18.30 uur op te vangen, zodat beide ouders kunnen werken. Het bestuur heeft in het verleden aan haar wettelijke verplichting voldaan door een enquête te houden onder de ouders om de behoefte hieromtrent te peilen. Er waren geen ouders die een beroep deden op deze wet. Het bestuur weet zich daarmee in haar standpunt (dat de ouders verantwoordelijk zijn voor de

buitenschoolse opvang) gesteund door de ouders. Wanneer een ouder desondanks een beroep wil doen op deze wet, kan men dat aangeven bij de directie. Het schoolbestuur zal dan contact opnemen en de ouder uitnodigen voor een overleg over de achtergronden van deze wens en het vormgeven van deze opvang.

De mensen die hun werk in en om de school doen, de kinderen die de school bezoeken en ook overige bezoekers in de school, moeten gebruik kunnen maken van adequate voorzieningen (werkruimtes, ict-voorzieningen enz.). Een goede inzet van middelen, adequate voorzieningen en een prettig leef- en werkklimaat draagt er aan bij dat het personeel zich betrokken voelt bij het werk en bij de school.

9.8 Monitoring

De school bevraagt de leerlingen jaarlijks op de veiligheidsbeleving met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst die valide en betrouwbaar is. De gegevens worden aangeleverd bij de inspectie. Ouders en leraren worden één keer per twee jaar bevraagd op veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd en voorzien van actiepunten.

9.9 Uitstroom naar VO

Op onze school hanteren wij een zorgvuldige adviesprocedure PO-VO en een procedure voor de heroverweging. Deze procedure (die uitgaat van het principe 'kansrijk adviseren') is opgenomen in de schoolgids. We willen ervoor zorgen, dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Voor ons betekent dit dat wij meer inzicht willen krijgen in waar onze leerlingen na groep 8 terechtkomen en wat zij (extra) nodig hebben om in het voortgezet onderwijs te slagen. Wij hechten daarom veel waarde aan een geregeld contact met de scholen waaraan we leerlingen leveren. Ieder jaar stellen we -met behulp van Scholen op de kaart en de NCO-rapportage- ons vervolgsucces vast (zijn onze adviezen uitgekomen gelet op de plaats in VO-3?) en bepalen we of er acties nodig zijn.

9.10 Informatie veiligheid

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de schoolgids worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid. Alle personeelsleden zijn opgeleid tot BHV'er.

9.11 Samenwerking met externen

Onze school werkt effectief samen met voorschoolse voorzieningen. Deze samenwerking is m.n. gericht op informatie-uitwisseling over leerlingen in achterstandsituaties, en het realiseren van een doorgaande leerlijn. Daarnaast werken we samen met vervolgscholen (ook bij een tussentijds vertrek). In alle gevallen betrekken we ouders bij de overgang van hun kind (voorschool – school; school – voortgezet onderwijs; school – andere school). Met betrekking tot leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werken we samen met het samenwerkingsverband en met zorgpartners. Tenslotte werken we constructief samen met de gemeente; afspraken in het kader van de lokale educatieve agenda en m.b.t. voerschoolse educatie voeren we loyaal uit.

9.12 Voor- en naschoolse opvang

Onze school is een VVE-school (vroeg- en voorschoolse educatie). Dit betekent dat we nauw samenwerken met een peuterspeelzaal die nauw verbonden is met onze school. (De peuterspeelzaal is ondergebracht binnen een Stichting, die functioneert onder de Schoolvereniging). De samenwerking bestaat uit een regelmatig overleg over het onderwijsaanbod (i.v.m. doorgaande lijnen), het educatief handelen en de zorg en begeleiding. We onderhouden een zeer goede relatie met de peuterspeelzaal er is in alle gevallen van plaatsing op de basisschool sprake van een warme overdracht.

10 Financieel beleid

10.1 Financieel beleid

De afspraken met betrekking tot de financiën van onze school zijn vastgesteld in diverse financiële beleidsdocumenten. De directeur-bestuurder (c.q. het bestuur) is eindverantwoordelijk voor de effectieve besteding van de middelen. Het financieel beleid is erop gericht om de continuïteit van de totale organisatie te waarborgen en de optimale randvoorwaarden te creëren om de gestelde doelen uit het strategisch beleidsplan van de Vereniging en de schoolplannen van de scholen te realiseren. Alle lumpsumgelden worden zoveel mogelijk toegerekend naar de scholen. De bovenschoolse kostenpost willen we zo beperkt mogelijk houden. De directeur-bestuurder zorgt –in samenspraak met de directeuren- voor een deugdelijke verdeling van de gelden over de scholen. Daartoe heeft het

bestuur een allocatiemodel ontwikkeld (zie het bestuursverslag) met daarin ook de uitgangspunten van haar beleid. De financiële ondersteuning wordt verzorgd door de VGS (financiële dienstverlener).

10.2 Begroting

De directeur stelt jaarlijks in overleg met de directeur-bestuurder een voorstel op voor een begroting voor het komende kalenderjaar met een toelichting. Daarin zijn alle inkomsten en uitgaven van de school opgenomen waarvoor de directeur verantwoordelijk is. Deze exploitatiebegroting is gebaseerd op het schoolplan van de school. Daarnaast stelt de directeur jaarlijks in het voorjaar een personeelsformatieplan op.

De directeur-bestuurder voegt de begrotingen van de individuele scholen samen. Deze (meerjaren)begroting wordt jaarlijks voorafgaande aan het kalenderjaar op voorstel van de directeur-bestuurder vastgesteld. De vastgestelde begroting is taakstellend voor de directeur-bestuurder en de directeuren van de scholen. Dat betekent dat in principe geen uitgaven kunnen worden gedaan, zonder dat deze zijn begroot. Schuiven binnen de begroting is toegestaan, mits geen geweld wordt gedaan aan de vooraf geformuleerde beleidsdoelen. De begroting is hiermee een belangrijk sturingselement geworden.

10.3 Sponsoring

Op onze school is er geen sprake van sponsoring.

10.4 Rapportages

4x per jaar bespreken de directeur-bestuurder en de directeur van de school de financiële positie van de school via de financiële managementrapportage. Op dat moment wordt ook verslag gedaan aan de directeur met betrekking tot de uitgaven voor personeel en ziekteverzuim. De financiële managementrapportage wordt vervolgens ook besproken in het DB (Dagelijks Bestuur) en het CB (Collectief Bestuur).

Periodiek leggen we aan belanghebbenden op transparante wijze verantwoording af over de doelmatige en verantwoorde inzet van personele en materiële middelen.

10.5 NPO-gelden

In het cursusjaar 2021-2022 kregen we te maken met de zogenaamde NPO-gelden. Deze middelen werden door de overheid verstrekt om de opgelopen achterstanden (door Corona en lockdowns) weg te werken. Voor de jaren 2021-2022 en 2022-2023 hebben we een NPO-plan opgesteld waarin de door ons gekozen interventies zijn uitgewerkt (zie bijlage). Inmiddels is beslist dat we ook in 2023-2024 en 2024-2025 gebruik kunnen maken van de toegekende NPO-gelden. We zullen daarom voor die cursusjaren ook een NPO-plan opstellen.

11 Kwaliteitsbeleid

11.1 Van visie naar doelen

Algemeen

We werken aan een gedragen visie op goed onderwijs met daaraan verbonden ambities en doelen (Zie onder andere paragraaf 1.3 'Totstandkoming en procedures'). De schoolleiding vertaalt de visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid (zie bijvoorbeeld het schoolplan en de jaarplannen) en stuurt daarop om de beoogde resultaten te behalen.

We sluiten met onze visie, doelen en ambities aan op die van het bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Dit doen we onder meer door aan te geven hoe we rekening houden met (taal)achterstanden, de wettelijke opdracht tot bevordering van burgerschap en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties, interne en externe dialoog worden meegenomen bij de bepaling van de doelen voor het onderwijskundig beleid. De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid (zie hoofdstuk Personeelsbeleid) en de organisatie van het onderwijs (zie hoofdstuk Organisatiebeleid). Binnen onze school is duidelijk wie welke verantwoordelijkheid heeft.

Schoolontwikkeling

Schoolontwikkeling is een cyclisch leer- en ontwikkelproces waarbij het gaat om het borgen en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs wordt in kaart gebracht door middel van (zelf)evaluatie. De (zelf)evaluatie resulteert in de vaststelling van gerealiseerde kwaliteit en ambities en ontwikkelpunten. De

persoonlijke ontwikkeling van medewerkers wordt via teamscholing en individuele scholing en coaching afgestemd op de veranderonderwerpen van de school. De inzet en betrokkenheid van alle belanghebbenden in dit proces is essentieel.

(Meer)jarenplanning

Onze school zorgt voor kwaliteitszorg aan de hand van de zogenaamde PDCA-cirkel. De fase To Plan beschouwen we als een fase waarin we onze kwaliteit vastleggen (wat beloven we?). De fase To Do zien we als een fase van samen-lerend onze kwaliteit implementeren, dan wel ontwikkelen. De fase To Check is de meet- en evaluatiefase: doen we wat we beloven? Onze school beschikt over een meerjarenplanning die verheldert wat wij wanneer meten en/of evalueren. We voeren zelfevaluaties uit, maar we betrekken ook externen bij de bepaling en beoordeling van onze kwaliteit (o.a. vragenlijsten voor de stakeholders). De school wordt geauditeerd door het samenwerkingsverband Berséba en door een externe auditcommissie van de VGS/VBSO. We organiseren tevens een ouderpanel. Op basis van data (de uitkomsten van de metingen en/of de evaluaties) stellen wij actiepunten vast. Deze worden opgenomen in een projectplan, ons jaarplan of ons schoolplan (To Act). De uitkomsten van de metingen en/of evaluaties, onze keuzes voor actiepunten etc. worden besproken met ons bestuur en de AR (dialog) en vastgelegd in onze schoolgids en ons (halfjaarlijkse)verslag (verantwoording) (To Respond). Ieder jaar stellen we een jaarplan op (o.b.v. ons schoolplan) met onze actiepunten. Ieder half jaar sluiten we af met een verslag waarin we verantwoording afleggen aan onze stakeholders voor wat betreft de realisatie van onze actiepunten en de behaalde resultaten.

11.2 Kwaliteitszorginstrumenten

Voor het systeem van kwaliteitszorg maken we gebruik van ParnasSys-WMK. Met behulp van dit instrument kunnen vragenlijsten in het kader van de zelfevaluatie uitgezet worden bij de medewerkers. Dezelfde vragenlijsten kunnen binnen een interne of externe audit gebruikt en ingevuld worden. Met behulp van dit instrument kunnen ook vragenlijsten uitgezet worden bij ouders en verzorgers. De combinatie van vragenlijsten geeft inzicht in de kwaliteit die wordt nagestreefd. De vragenlijsten worden afgenomen aan de hand van een beargumenteerde planning. Naast de resultaten uit de vragenlijsten worden ook de (trends in) resultaten van tussentijdse- en eindopbrengsten, de gegevens over sociale vaardigheden en de kengetallen onderwijs vanuit ParnasSys en ZIEN!+ in kaart gebracht. Voor verschillende resultaten wordt de vergelijking gemaakt met de inspectienormen en de school-specifieke streefdoelen.

Voor de verantwoording van ons beleid wordt gebruik gemaakt van de programma's Ons beleidsplan en Mijn schoolplan. Vanuit deze digitale kwaliteit-instrumenten worden er rapportages opgesteld: een schoolrapportage en een bestuurs-rapportage, een jaarverslag scholen en een jaarverslag bestuur.

Binnen het programma ParnasSys wordt ook de uitvoering van de plannen in het kader van de leerling-ondersteuning gevolgd.

Verder zetten wij in het kader van de kwaliteitszorg nog de volgende instrumenten in:

- de externe audit van het samenwerkingsverband Berséba
- de externe audit vanuit de VGS/VBSO.
- het organiseren dat een critical friend de schoolorganisatie doorlicht op de diverse (beleids)terreinen.

11.3 Leiderschap

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit (zowel directie als team). Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in doelen, in indicatoren voor ons (onderwijskundig) handelen.

11.4 Uitvoering en kwaliteitscultuur

Algemeen

Een belangrijke voorwaarde voor schoolontwikkeling is de aanwezigheid van een professionele cultuur. In een professionele schoolcultuur handelen teamleden vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het primaire proces als voor processen die hierop van invloed zijn. Om deze professionele cultuur te stimuleren, stuurt de schoolleiding expliciet op versterking van vakmanschap, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en een samenwerking die gericht is op kwaliteitsverbetering. Jaarlijks worden activiteiten met dit doel ingepland. Een klimaat waarin alle belanghebbenden zich positief betrokken tonen op elkaar en daarnaast hun eigen verantwoordelijkheid kennen en nemen is in sterke mate positief van invloed op het verandervermogen van de school.

Integrale benadering

Gelet op de meerwaarde van de integrale benadering kiezen we er nadrukkelijk voor om de persoonlijke ontwikkeling af te stemmen op de schoolontwikkeling. Dat komt tot uitdrukking, doordat we de verbinding leggen tussen doelen van de school en de vakbekwaamheid van de medewerkers. De persoonlijke ontwikkeling van het team als geheel en van ieder teamlid afzonderlijk kan niet los gezien worden van de ontwikkeling van de school.

Integrale evaluatie

In onze oordeelsvorming onderzoeken we de samenhang tussen de verschillende beleids- en kwaliteitsterreinen. Hoe is de kwaliteit van het onderwijsleerproces van invloed op de onderwijsresultaten? Welke relatie en wisselwerking zien we tussen de verschillende kengetallen? Welke relatie zien we tussen opbrengsten of kwaliteit van de leerling ondersteuning en de didactische en pedagogische bekwaamheden van het personeel. Integrale evaluatie leidt tot verbeteringen die de structuur van de organisatie raken en daardoor tot duurzame ontwikkeling.

Systeem voor kwaliteitszorg

Om schoolontwikkeling te realiseren werken we met een systeem voor kwaliteitszorg. Kwaliteitszorg is een leerproces, waarbij de school zelf, volgens een beargumenteerde planning, systematisch, de kwaliteit van het onderwijs bespreekt, beschrijft, realiseert, beoordeelt en/of laat beoordelen en evalueert. Bij kwaliteit gaat het dan om zowel de eisen die de overheid hier aan stelt, de zogenoemde basiskwaliteit, als om de ambities die de school zelf heeft geformuleerd.

Een goed kwaliteitszorgsysteem helpt bij het voortdurend beantwoorden van belangrijke kwaliteitszorgvragen rondom de volgende vier aspecten: de processen binnen de school, het handelen van de medewerkers, de opbrengsten van de leerlingen en de ontwikkelcapaciteit van de organisatie.

De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school (zie hoofdstuk Personeelsbeleid). Binnen deze kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het onderwijspersoneel samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat de school als geheel gericht werkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig stuurt de schoolleiding tussentijds bij.

De volgende werkwijzen worden door de schoolleiding gehanteerd om te zorgen voor realisatie, verbetering en borging van de kwaliteit en de realisatie van de wettelijke eisen:

- het analyseren van de midden- en eindtoetsen van CITO en de leeropbrengsten. Dit wordt gedaan door de leerkrachten voor de eigen groep. De schoolleider doet dit op leerjaar- en op schoolniveau;
- het analyseren maar ook de (trends in) resultaten van eindopbrengsten inzichtelijk maken;
- de gegevens over sociale vaardigheden en de kengetallen onderwijs vanuit ParnasSys en ZIEN!+ worden in kaart gebracht. Voor verschillende resultaten wordt de vergelijking gemaakt met de inspectienormen en de school-specifieke streefdoelen;
- het analyseren van de overige opbrengsten en ken- en stuurgetallen die in verband staan met de kwaliteit die de school in het betreffende schooljaar wil realiseren;
- op minimaal één moment in het jaar een zelfevaluatie met behulp van (onderdelen van) vragenlijsten (van ParnasSys WMK). Deze staan in direct verband met de gewenste kwaliteit die de school in het betreffende schooljaar wil realiseren. Om de schoolspecifieke ambities te onderzoeken, worden indien van toepassing, eigen vragen opgesteld;
- de schoolleider onderzoekt de voortgang van de gewenste kwaliteit voor het betreffende schooljaar, onder andere door middel van observaties in de groepen. Deze observaties worden besproken met de leerkrachten;
- medewerkers doen onderzoek naar de eigen competenties. Zij organiseren met het oog daarop jaarlijks feedback met behulp van het observatieinstrument;
- er wordt een kwaliteitsagenda opgesteld waarin alle activiteiten in functie van kwaliteitszorg opgenomen zijn.
- De kwaliteitsagenda maakt inzichtelijk: welke activiteiten op welk moment in het schooljaar uitgevoerd worden in het kader van observatie, zelfevaluatie en analyse en op welk momenten in het schooljaar en met wie communicatie plaatsvindt over de voortgang van de plannen op basis van de verkregen observatie- en evaluatiegegevens;
- het resultaat van de evaluaties wordt vastgelegd in de opgestelde jaarplannen. Indien uit de verzamelde gegevens blijkt dat de voortgang onvoldoende is, wordt de aanpak bijgesteld.
- elke twee jaar vindt een risico-inventarisatie plaats met behulp van de vragenlijsten van ParnasSys-WMK;
- de externe audit van het samenwerkingsverband Berséba wordt uitgevoerd.
- de externe audit vanuit de VGS/VBSO wordt uitgevoerd.
- het organiseren van een critical friend die de schoolorganisatie doorlicht op de diverse (beleids)terreinen.
- het observatie-instrument wordt binnen de groepen gehanteerd.

Voor de verantwoording van ons beleid wordt gebruik gemaakt van de programma's Ons beleidsplan en Mijn schoolplan. Vanuit deze digitale kwaliteit-instrumenten worden er rapportages opgesteld: een schoolrapportage en een bestuurs-rapportage, een jaarverslag scholen en een jaarverslag bestuur. Binnen het programma ParnasSys wordt ook de uitvoering van de plannen in het kader van de leerling-ondersteuning gevolgd.

Onze school beschikt over een meerjarenplanning voor de kwaliteitszorg van de school. Met behulp van die planning plegen we systematische kwaliteitszorg. Op basis van de uitslagen van de diverse instrumenten voor kwaliteitszorg stellen we (als team) actiepunten vast die worden opgenomen in ons jaarplan. De school beschikt over een kwaliteitskalender. Deze kalender geeft inzicht in al onze kwaliteitsactiviteiten (wat doen we wanneer?)

11.5 Inspectie

Ons bestuur heeft in 2020 een bestuursbezoek gehad van de inspectie. We beschikken over een rapport met de bevindingen. De inspectie heeft geconcludeerd dat de kwaliteit van het onderwijs op onze school op orde is: onze school heeft een basisarrangement (voldoende).

11.6 Evaluatie en verantwoording

Evaluatie en verantwoording

Er wordt belang gehecht aan tijdige en transparante verantwoording over onder andere de schoolontwikkeling en de doelen die daarmee bereikt worden. Dit gebeurt onder andere door dit schoolplan. Dit wordt toegestuurd aan de onderwijsinspectie en ligt voor iedereen ter inzage op school. Daarnaast is er de schoolgids. In de schoolgids worden de plannen in het kort beschreven en wordt ook ingegaan op de resultaten die we bereiken. De schoolgids wordt aan alle ouders uitgereikt en ligt ook op school ter inzage. We publiceren de schoolgids daarnaast op onze website. Wanneer er een verslag is van de onderwijsinspectie worden de conclusies samengevat en gedeeld met de diverse belanghebbenden. Het inspectierapport wordt gepubliceerd op de website en ligt op school ter inzage. In de jaarplannen worden de geplande activiteiten en de doelen die we daarmee willen bereiken beschreven.

De schoolleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover door middel van de verantwoordingsrapportage. De schoolleiding haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs. De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs.

Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Zij maakt daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het schoolbeleid. Binnen de volgende overleggen wordt onder andere de dialoog gevoerd over de kwaliteit en de resultaten van het onderwijs:

- teamleideroverleg
- opbrengstgesprekken
- AR-vergaderingen

Voor een goede overdracht en om zicht te houden op het vervolgsucces van haar leerlingen, onderhoudt de school contact met de scholen/instellingen waar deze naartoe uitstromen. De schoolleiding organiseert tegenspraak. Daarvoor gaat zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de (gemeenschappelijke) Adviesraad ((G)AR). De school informeert belanghebbenden (onder andere via het jaarverslag, de schoolgids en de nieuwsbrief) minimaal jaarlijks op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald.

Het DB rapporteert het CB door middel van de bestuurs-rapportages. Daarnaast legt het bestuur verantwoording af d.m.v. het bestuurs-verslag. Dit verslag wordt op de website gepubliceerd en indien gewenst op papier verstrekt.

11.7 Dialoog over goed onderwijs

Dialoog over goed onderwijs

Overleggen hebben een belangrijke plaats binnen de schoolontwikkeling. Hier wordt de dialoog gevoerd over wat goed onderwijs is. Het proces van kwaliteitsborging en verbetering start als het ware binnen deze overleggen. Daar vindt analyse en interpretatie van gegevens plaats, waarna de vastgestelde veranderonderwerpen en vereiste vakbekwaamheden worden vastgesteld. Het proces wordt ook binnen deze overleggen afgerond in de vorm van

evaluatie.

Personeelsvergadering

De personeelsvergadering vervult een belangrijke rol binnen de kwaliteitszorg. Binnen dit overleg worden veel fasen uit het proces van kwaliteitszorg uitgevoerd. In de personeelsvergadering worden de veranderonderwerpen besproken waaraan gewerkt gaat worden. Bijbehorende doelen en uit te voeren activiteiten worden vastgesteld. Tegelijkertijd wordt besproken welke vakbekwaamheden hiervoor vereist zijn en wat dat betekent voor de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers. Om de voortgang van de ontwikkeling te volgen, wordt er tijdens het teamoverleg regelmatig gerapporteerd over de voortgang en over het effect van de verbeteractiviteiten.

Onder-, en bovenbouwoverleg

Net zoals in de personeelsvergadering vervult ook het onder- en bovenbouwoverleg een rol binnen de kwaliteitszorg. De (verander)onderwerpen die in dit gremium besproken worden, hebben specifiek te maken met de ontwikkelingen in de betreffende bouw.

Groeps(plan)bespreking

Bij de groeps(plan)bespreking wordt een groep leerlingen besproken. Het gaat dan met name om de didactische, pedagogische voortgang van het onderwijsleerproces, de hulpplanning, de groepsplanning, de soc. emotionele ontwikkeling van de groep, de (niet)- methodegebonden toetsen, etc.

Leerlingbespreking

Tijdens de leerlingbespreking worden met name ondersteuningsvragen besproken rondom individuele leerlingen. Dit kunnen vragen zijn van sociaal-emotionele aard, van externe ondersteuning, ondersteuning in de thuissituatie, etc.

Overgangsvergadering

De overgangsvergadering aan het eind van het schooljaar is bedoeld om als commissie uit het team te bespreken welke leerlingen al dan niet doubleren of versnellen.

Ondersteuningsteam-overleg

Het ondersteuningsteam (OT) is ingesteld om de hulpvragen van leerlingen, ouders en leerkrachten in een breder verband te bespreken om vanuit een gezamenlijke visie van school, ouders en externe betrokkenen te komen tot een eenduidige aanpak voor het kind in alle contexten. Daarbij staat het welbevinden van kind, ouders en leerkracht centraal. Vanuit de besluitvorming in het ondersteuningsteam is het mogelijk om de zorg voor de leerling te intensiveren m.b.v. externe ondersteuning. Hierbij kan gedacht worden aan het aanvragen van arrangementen (waar onder ambulante begeleiding, of extra middelen om binnen de school de zorg te intensiveren). Bij vormen van jeugdzorg, zoals opvoedingsondersteuning dient de medewerker van het Kernpunt betrokken te worden. Het ondersteuningsteam is erop gericht om tijdig, effectief en multidisciplinair integrale ondersteuning bieden aan het kind, de ouders en de leerkracht, waardoor thuisnabij onderwijs zo lang mogelijk geboden kan worden. Gezien de cruciale rol van ouders is het vanzelfsprekend dat zij al in een vroeg stadium bij dit overleg betrokken worden. Bij het arrangeren door het OT ligt het accent op preventief handelen. Voorkomen moet worden dat de problemen escaleren. De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerling, ouders en leerkracht staat daarbij centraal.

Opbrengstgesprek

Twee keer per jaar worden er opbrengstgesprekken met de leerkrachten gevoerd. De niet-methodegebonden toetsen worden op groepsniveau besproken. Met elkaar wordt gekeken hoe de groep gepresteerd heeft t.o.v. voorgaande jaren en/of de streefdoelen behaald zijn. Daaruit worden doelen geformuleerd die van belang zijn voor de schoolontwikkeling of groepsontwikkeling.

MT-overleg / IB-overleg

Om de bovenstaande gesprekken optimaal op elkaar af te stemmen wordt er maandelijks een MT-overleg gehouden, gedeeltelijk in aanwezigheid van de IB'er.

Adviesraadoverleg/bestuur

De adviesraad en het bestuur van de school wordt structureel middels o.a. het onderwijskundig jaarverslag op de hoogte gehouden van de vorderingen van de schoolontwikkeling. Zij kunnen indien gewenst feedback geven op het schoolbeleid en schoolontwikkeling.

12 Onze grote verbeterdoelen

12.1 Grote verbeterdoelen / ontwikkelthema's

Onze school heeft voor de komende vier jaar (2023-2027) de onderstaande grote verbeterdoelen (teambrede ontwikkelthema's of speerpunten) vastgesteld. Ze vormen de focus voor ons handelen in de periode 2023-2027. Deze worden uitgewerkt in onze jaarplannen. Deze doelen zijn waar mogelijk afgestemd met het SBO Rehoboth.

Identiteit en vorming

De Bijbelse waarden van onze organisatie vertalen we naar doelgerichte activiteiten binnen een schoolbreed lesprogramma om leerlingen een attitude bij te brengen waarin maatschappelijk burgerschap gestalte krijgt. Als personeel laten we ons voeden vanuit de bron van onze identiteit, gericht op het ontwikkelen van eigen houding, kennis en vaardigheden.

Cultuur

We hebben een schoolbrede pedagogische visie, geïnspireerd door het Proces Communication Model. We gaan uit van ieders professionaliteit en collegialiteit en zijn een opleidingsschool voor aankomende collega's. We hebben oog voor elkaar.

Communicatie

Met de beide teams zijn er gezamenlijke activiteiten en momenten en we stemmen onze nascholingsplannen op elkaar af. Onze communicatie is open, eerlijk en tijdig zowel binnen het team, als met ouders en externen.

Onderwijsaanbod en resultaten

We borgen en verbreden onze expertise met betrekking tot het onderwijsaanbod voor doeners en meerbegaafden. We bewegen mee met de huidige ontwikkelingen op het gebied van digitale geletterdheid. We zijn teambreed betrokken op de opbrengsten van de onderwijsontwikkeling en de leerresultaten van onze leerlingen. We meten om te weten en om vervolgens ons handelen er op af te stemmen. We oriënteren ons op alternatieve vormen van het leerlingrapport.

Didactisch handelen t.b.v. rekenen

We beschikken over goede instructievaardigheden op het gebied van rekenen. We houden zicht op de effectiviteit van de methodiek. We vullen de methode aan met activiteiten die van toegevoegde waarde zijn en specifiek aansluiten bij de behoeften van onze leerlingen. We spiegelen de niveaus van de leerlingen aan de gegeven referentiekaders.

Didactisch handelen t.b.v. taal

We beschikken over goede instructievaardigheden op het gebied van taal. We houden zicht op de effectiviteit van de methodiek. We oriënteren ons op nieuwe methodes voor begrijpend lezen en taal en letten bij de aanschaf ervan op de effectiviteit en toegevoegde waarde.

Zie bijlage 1 voor een korte uitwerking van de teambrede ontwikkelthema's (speerpunten)

	Speerpunten
1.	Identiteit en vorming
2.	Cultuur
3.	Communicatie
4.	Onderwijsaanbod en resultaten
5.	Didactisch handelen t.b.v. rekenen
6.	Didactisch handelen t.b.v. taal

Ontwikkelthema: Identiteit en vorming Streefbeeld De Bijbelse waarden van onze organisatie vertalen we naar doelgerichte activiteiten binnen een schoolbreed lesprogramma om leerlingen een attitude bij te brengen waarin maatschappelijk burgerschap gestalte krijgt. Als personeel laten we ons voeden vanuit de bron van onze identiteit, gericht op het ontwikkelen van eigen houding, kennis en vaardigheden. Deelprojecten 1. Gezamenlijke bezinningsmomenten tijdens teambijeenkomsten en lesvrije dagen. 2. Aandacht voor heilsfeiten tijdens gezamenlijke bijeenkomsten, schoolbreed of per bouw. 3. De ambities en doelen van de leerlijn burgerschap hebben een plaats in ons onderwijsaanbod. 4. We bieden activiteiten rond burgerschap aan, waarbij de leefwereld van de kinderen wordt vergroot. 5. Het effect van het Burgerschapsonderwijs wordt gevolgd op groeps- en schoolniveau middels een objectief en passend instrument(arium)	Ontwikkelthema 2: Cultuur Streefbeeld We hebben een schoolbrede pedagogische visie, geïnspireerd door het Proces Communication Model. We gaan uit van ieders professionaliteit en collegialiteit en zijn een opleidingsschool voor aankomende collega's. We hebben oog voor elkaar. Deelprojecten 1. We gaan voor een prolongatie van het SAM-certificaat voor 4 jaar. 2. We volgen - indien nodig - een mentorplus cursus om de begeleidersvaardigheden op peil te houden. 3. We onderhouden en borgen de expertise in het gebruik van PCM en bijv. Geef me de 5 als middel om gedrag te begrijpen en daarop te interveniëren. 4. We hebben schoolopleiders en werkplekbegeleiders binnen de school die PABO-studenten en nieuwe collega's begeleiden. 5. We leggen verantwoordelijkheden zoveel mogelijk laag in de organisatie. 6. We borgen de sociale veiligheid.	Ontwikkelthema 3: Communicatie Streefbeeld Met de beide teams zijn er gezamenlijke activiteiten en momenten en we stemmen onze nascholingsplannen op elkaar af. Onze communicatie is open, eerlijk en tijdig zowel binnen het team, als met ouders en externen. Deelprojecten 1. We faciliteren en stimuleren doelgerichte en structurele collegiale consultatie en samenwerking tussen parallelgroepen om het samenwerken en de leerkrachtvaardigheden te versterken. 2. We optimaliseren de gesprekkencyclus en het formatieproces. 3. We maken een plan voor het structureel en doelgericht voeren van kind-gesprekken. 4. We werken preventief m.b.t. jeugdhulp en MSW. 5. We onderzoeken wat de behoeften zijn van ouders m.b.t. communicatie en bedenken vormen waarbij ouders zich (meer) betrokken voelen bij de school. 6. We onderhouden een goede samenwerking met de Rehobothschool Onderwijs & Zorg.
Ontwikkelthema 4: Onderwijsaanbod en resultaten Streefbeeld We borgen en verbreden onze expertise met betrekking tot het onderwijsaanbod voor doeners en meerbegaafden. We bewegen mee met de huidige ontwikkelingen op het gebied van digitale geletterdheid. We zijn teambreed betrokken op de opbrengsten van de onderwijsontwikkeling en de leerresultaten van onze leerlingen. We meten om te weten en om vervolgens ons handelen er op af te stemmen. We oriënteren ons op alternatieve vormen van het leerlingrapport. Deelprojecten 1. We ontwikkelen een visie op en aanbod voor bewegend leren. Dit heeft afstemming met ontwikkelthema 5 en 6. 2. We ontwikkelen een visie op en aanbod voor een klusklas voor praktisch onderwijs aan doeners. 3. We bouwen voort aan het realiseren van een ontwikkelomgeving voor onze meerbegaafde leerling, met als doel de gaven en talenten die hij heeft gekregen te stimuleren. Dit heeft afstemming met punt 2 van ontwikkelthema 5 en 6. 4. We verbreden onze kennis en expertise op het gebied van digitale geletterdheid en ICT. 5. We ontwikkelen een visie op formatieve versus summatieve toetsing en rapportage. 6. We onderzoeken de mogelijkheden van portfoliorapportage i.p.v. cijfers.	Ontwikkelthema 5: Didactisch handelen m.b.t. rekenen Streefbeeld We beschikken over goede instructievaardigheden op het gebied van rekenen. We houden zicht op de effectiviteit van de methodiek. We vullen de methode aan met activiteiten die van toegevoegde waarde zijn en specifiek aansluiten bij de behoeften van onze leerlingen. We spiegelen de niveaus van de leerlingen aan de gegeven referentiekaders. Deelprojecten 1. We onderhouden en borgen de expertise op directe instructiemodel (dikke instructie) voor de basisvaardigheid rekenen door scholing en coaching. 2. We organiseren de inzet van OA-ers ondersteunend in de groep i.p.v. buiten de klas en borgen door scholing en coaching de expertise voor het geven van instructie aan leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben (zowel meerbegaafde leerlingen als zwakke rekenaars) en voor het organiseren van goed klassenmanagement. 3. We werken aan bij de methode aansluitende leerlijnen voor het domein 'meten' en voor automatiseren en optimaliseren de leerkrachtvaardigheden die daarvoor vereist worden. 4. We onderhouden en borgen de expertise m.b.t. de methode Rekenplein voor de onderbouw. 7. De leerkrachten leren hun onderwijs zo vorm te geven dat (boven)gemiddelde rekenaars effectief groeien naar 1F en 1S referentieniveau.	Ontwikkelthema 6: Didactisch handelen m.b.t. taal Streefbeeld We beschikken over goede instructievaardigheden op het gebied van taal. We houden zicht op de effectiviteit van de methodiek. We oriënteren ons op nieuwe methodes voor begrijpend lezen en taal en letten bij de aanschaf ervan op de effectiviteit en toegevoegde waarde. Deelprojecten 1. We onderhouden en borgen de expertise op directe instructiemodel (dikke instructie) voor de basisvaardigheid taal door scholing en coaching. 2. We organiseren de inzet van OA-ers ondersteunend in de groep i.p.v. buiten de klas en borgen door scholing en coaching de expertise voor het geven van instructie aan leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben (zowel meerbegaafde als taalzwakkere leerlingen) en voor het organiseren van goed klassenmanagement. 3. We versterken het begrijpend luisteren in groep 1-3. 4. We ontwikkelen een nieuwe leerlijn voor begrijpend lezen groep 4-8. We focussen ons op christelijke lesmethoden en materialen (o.a. taalactief en een methode voor begrijpend lezen).